

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΕ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλλάδι 20.

Τόμος. ΣΤ΄.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 4 ΙΟΥΛΙΟΥ 1853.

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ.

Συνέχεια ὄρα φυλ. 19.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Τὸ δῶρον.

Ἡ ταρχή ἐν τούτοις τοῦ Τάσσου, ἀπελθόντος μετὰ τῆς ἀδελφῆς εἰς τὰ ὠρισμένα δωμάτια, κατέστη βιαιοτέρα, ἀντὶ νὰ πραυνθῆ, καὶ ἐδείκνυεν ἐπιφανέστερον χαρακτῆρα παραφροσύνης. Ἄλλ' ὅτε ἡ Κορνηλίη ἠλπίζε νὰ τὸν ἴδῃ ἡσύχως ἀποκοιμώμενον καὶ διασκεδάζοντα ἐν ὕπνῳ καὶ ἀναπαύσει τοὺς ἀλγεινοὺς διαλογισμοὺς του, ἐρᾶνε οὗτος ὥσπερ ἀκούων θόρυβόν τινα μετὰ προσοχῆς, μυστηριώδους καὶ ἐκπηδήσας αἴφνης ἀπὸ τῆς κλίνης, ἔδραμε γονατίσας ἐνώπιον εἰκονοστασίου, ἐν χρήσει τότε εἰς τοὺς θαλάμους τοῦ ὕπνου. Λαβὼν δὲ ἐγκλίπιόν τι τῆς Παναγίας ἀργυροῦν, ὅπερ ἐκρέμετο εἰς τὸν λαιμὸν του δι' ἀλύσειας ἐπίσης ἀργυραε,

ἐδεήθη μετὰ πολλῆς εὐλαθείας καὶ κατανύξεως, ἀποκρινόμενος ἐνίοτε διὰ μονοσυλλάβων ὡς ἐάν τις ἀπέτεινεν αὐτῷ ἐρωτήσεις.

— Σε εὐχριστῶ ἐπεφώνητε μετὰ ταῦτα, σὲ εὐχριστῶ, ἅγια μῆτερ τοῦ Ἰησοῦ, ἡ χάρις σου κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν πρὸς πρηγορίαν ἀνθρώπου δυστυχοῦς, ἀπηλπισμένου εἰς τὸν ταπεινὸν ταῦτον κόσμον! ὦ ναὶ! ἀπὸ φοβερὸν βραχνίζομαι πάθος! . . . Ἡ Ἐλεονώρα! . . . αὐτὴ μὲ ἠγάπα ποτὲ. αὐτὴ ἐκλαίεν ὅτε τῇ ἀπήγγειλον τὰς ποιήσεις μου, αὐτὴ ἠρυθρία καὶ μοι προσέφερε τὴν χειρὰ κρυφίως ῥοσάκις εἰς τὰς ποιήσεις μου ἐμπροσθέντος ἔπη ἐρωτικά. Καὶ τώρα; . . . καὶ τώρα ἄλλον ἀγαπῶσα, ἐμπαίζει μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της τὸν ἐρωτὰ μου! καὶ μὲ ἐδίωξαν! ναὶ, ἐδίωξαν τὸν Γροκβάτον Τάσσον, τὸν Τάσσον, ὠ θεοτόκε, τὸν Τάσσον ὅστις, ἐδιδάχθη τοὺς ὕμνους του ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους τοὺς ἀνυμνοῦντάς σε ἐν τῷ οὐρανῷ!

Καὶ προσεῖχεν ἀκούων, δάκρυα δὲ φλογερὰ περιέβρεχον τὰς ἰσχνὰς περειαίς του.

— Εἰς Ἰταλίαν ; ἠρώτησε μετ' ὀλίγον, εἰς Ἰταλίαν ; οὐαί μοι παρθενομήτωρ ! σὲ ἐξορκίζω εἰς τὰ παθήματα τοῦ σταυρωθέντος υἱοῦ σου, μὴ μὲ προστάξῃς νὰ ἐπιστρέψω εἰς Ἰταλίαν ! ἐὰν τὴν ἴδω, ἀποθνήσκω, ὡ μὴ τὸ ἀπαιτῆς, μὴ τὸ ἀπαιτῆς !

Καὶ πάλιν ἐσιώπησεν ἐπ' ὀλίγον, ἀλλ' ἀναπέμφας εὐθύς κραυγὴν χαρᾶς ὀξυτάτην, ἠγέρθη σείων τὰς χεῖράς του μετ' ἀγαλλιᾶσεως.

— Τί ; μὲ ἀγαπᾷ, λέγεις ; μὲ ἀγαπᾷ ; δὲν μὲ προδίδει ; δὲν ἀληθεύει λοιπὸν ὅτι μὲ ἐμπαίζει, καθὼς μισπητῶς τὴν ἐσυκοφάντησεν ; τὰ ἁμώμα χεῖλη σου μοὶ διαθεβαιούσι τὴν πίστιν τῆς ; ὕπαγωμεν, ὑπάγωμεν ! ἀπέλωμεν ἀμέσως εἰς Ἰταλίαν, φθάσωμεν εὐθύς εἰς τὴν Φέρρᾶραν ! ὦ χαρὰ ! βλέπω τὸν Μέταυρον ! . . . χεῖρε Μέταυρε, ἐλάχισε τοῦ Ἀπεννίνου υἱε, ὁ μάλλον διὰ τὸ ὄνομα ἢ διὰ τὸ κῦμα σου ἀκουστός ! Εἰς τὸς ὄχθας σου ἐρχομαι ἐπιζητῶν ἀνάπαυσιν καὶ ἀσφάλειαν, ὁδοιπόρος ἐγὼ δυστυχῆς καὶ πλανήτης. Ἡ ὑπερήφανος δρυς σου, ἥτις διὰ σοῦ ζωογονουμένη ἐκτείνει τοὺς δροσεροὺς κλάδους τῆς, ἄς μὲ σκεπάσῃ διὰ τῆς φιλοξένου σκιάς, ἄς μὲ κρύψῃ ἀπὸ τοὺς ἀγρίους τῆς ἐχθρικής θεότητος ὀφθαλμοῦς ! . . . ἀλλὰ τί μοὶ μέλει διὰ τὰς καταδιώξεις τῆς ὅταν ἡ ἀειπάρθενος Μαρία, ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ μου μὲ προστατεύῃ ! ὅταν μὲ φέρῃ εἰς τοὺς πόδας τῆς Ἐλεονώρας μου ! . . . Ἐλεονώρα ! εἶμαι ἐγὼ, εἶμαι ὁ Τορκιάτος, ἰδέ με ! ἰδοὺ τὸ δακτυλίδιον ὑπερ διεκόμεναι ποτὲ τὴν λευκώλαινον χεῖρά σου, ὑπερ ἐγὼ διέσπασα ἀπὸ αὐτὴν ὅτε ἐπέτρεψες νὰ τὴν πλησιάσω εἰς τὰ καίοντα χεῖλη μου, Ἐλεονώρα ! ἔλθε μετὰ τοῦ Τάσσου εἰς τοὺς σκιεροὺς χειμῶνας τῶν κήπων σου, ἔλθε νὰ σοὶ ἀπαγγείλω καὶ αὖθις τοὺς στίχους μου . . . διὰ σὲ τοὺς ἐποίησα, πνέουσι τὴν ἀμβροσίαν καὶ τὸ ὄνομά σου, πνέουσι τὸν ἐγκάρδιον ἔρωτά μου ! Ἄκουέ τους !

Καὶ δεξιωθείς τὴν δακρύουσαν ἀδελφὴν, ἀπήγγειλε τὸ ἐπισόδειον τῆς Σοφρονισθῆς, ὡς ἂν ἦτο παρούσα ἡ ἡγεμονόποις Ἐλεονώρα, ἀλλὰ φθὰς περὶ τὸ τέλος, διεκόπη, ἐξέχυσε βαρύτερον στεναγμὸν καὶ ἔψυχε τὸν μηρὸν τοῦ ἀναζητῶν τὴν ἑλλείπουσαν μάχιραν.

— Οὐδὲ βῆμα δὲν προχωρῶ . . . εἶμι εὐγενῆς καὶ ἡ χεῖρ μου θέλει θανατώσῃ τὸν πρῶτον τοῦ ἡγεμόνου δορυφόρον, ὅστις τολμήσῃ νὰ ἔλθῃ ἐκτελεστής τῆς ἀνάνδρου ἐντολῆς του. Γνωρίζεις ὅτι εἶμαι ὑπέρτερός του ; . . . Ἐὰν ἦναι ἡγεμὸν τῆς Φερρᾶρας, ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιητὴς τῶν *Ἱεροσολύμων*.

Καὶ αἰφνιδίως ἐτρέπη ἀλλοχού ἡ παραπροσύνη του, ἐκτύπησε τὸ στήθος, ἀπήγγειλε τὸ *Ἐξομολογημαὶ σοὶ Κύριε*, μετὰ δακρύων καὶ ὠμίλει περὶ μεταμελείας καὶ περὶ τύψεως τοῦ συνειδήτος.

— ὦ εἶμαι κολασμένος ! εἶμαι ἀνάξιος τοῦ θείου ἐλέους ἁμαρτωλός ! ἔλεος, ἔλεος ! σώσατέ με ἀπὸ τὴν κόλασιν, σώσατέ με ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς ὄνυχας αὐτῶν τῶν δαιμόνων.

Ἐνῶ δὲ ὕπτιος ἐχωρίζετο καὶ ἰδρῶς περιέβρεεν

εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ εἶχε πεφλογισμένον μὲν τὸ στόμα, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀφρημένους, εὗρεν ἡ Κορνηλία καιρὸν νὰ φέρῃ εἰς τὸ στόμα του ποτὸν, ὑπὸ αὐτῆς ἐπίτηδες προητοιμασμένον. Καὶ ἀπλήστως κατέπιεν αὐτὸ ὁ Τορκιάτος, κατ' ὀλίγον δὲ ἐπραύνετο ἡ διανοητικὴ ταραχὴ του, μεταβαλλομένη βαθμηδὸν εἰς εὐεργετικὴν ληθαργίαν ἐσπόγγισε τότε ἡ Κορνηλία τὸ μέτωπον τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, τὸν ἐτοποθέτησεν εἰς τὴν κλίνην καὶ δὲν ἐμακρύνθη εἰμὴ πεισθεῖσα ὅτι βαθέως ἦδη ἀπεκοιμήθη ὁ δύστηνος. Βραχέως εἶτα πρὸ τοῦ εἰκονοστασίου διεθῆσα, ἐβρίφη ἐνδεδυμένη ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς παρκειμένου κοιτῶνος προσέχουσα ὡπως ἐγερθῆ κατὰ τὴν ἐλαχίστην τοῦ ἀδελφοῦ κίνησιν.

Ἐλέησε βεβαίως ὁ ὕψιστος τοῦ δυστυχούς ποιητοῦ τὰ παθήματα, καὶ ὁ πάσχων διῆγε τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς εἰς βαθὺν καὶ ἀδιάκοπον ὕπνον. Ὅτε δ' ἐξύπνησε δὲν ἔμενεν αὐτῷ ἡ ἐλαχίστη μνήμη τῆς παρελθούσης παραπροσύνης καὶ ταραχῆς, μόνον δὲ ἠθάνετο καχεξίαν τινὰ, συνέπειαν πάσης νευρικής κρίσεως. ἠγέρθη, ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον, ἐθεώρησεν ἀταράχως τὴν φωταυγῆ τοῦ ἡλίου ἀνατολὴν καὶ μειδιάμα ἐπλανήθη εἰς τὰ χεῖλη του, σχεδὸν δὲ περιχαρῆς ἐδραμενεῖς τὸν κοιτῶνα τῆς Κορνηλίας, ἀλλ' ἄμα τὴν εἶδεν ἐπὶ τῆς κλίνης ἐνδεδυμένην, τὸ βλέμμα του ἐβολώθη καὶ ἀπόγνωσις ἐπεχύθη εἰς τοὺς χαρακτῆράς του.

— ὦ βεβαίως ! καὶ πάλιν ὑπέκυψα εἰς τὸ φοβερόν πάθημά μου. Θεέ μου, θεέ μου, ὁ Τάσος παράφρων ! . . . προτιμῶ μυριάκις τὸν θάνατον, ἢ τὴν συμφορὰν μου αὐτὴν καὶ τὴν καταισχύνην !

Καὶ ἡ φωνὴ του ἐξύπνησεν εὐθύς τὴν Κορνηλίαν, ἥτις ἐνόησασα ἐν ἀκέρει τὰς σκέψεις τοῦ δυστυχούς,

— ἰδοὺ ! ἐπεφώνησε διὰ πλαστῆς ἐκπλήξεως, ἀπεκοιμήθη ἐνδεδυμένη ! ὁ μακρὸς περίπατός μου εἰς τοὺς δρόμους τῆς Κολωνίας, μὲ ἠνάγκασε νὰ πέσω, ὡς ἔτυχον, ἐπὶ τῆς κλίνης μου ! . . . Σὺ δὲ, ἀδελφέ μου, ἐκοιμήθης καλῶς ;

Καὶ χωροῦσα πρὸς αὐτὸν μετ' ἀταραξίας, διεσκέδασεν ἐπιτηδεῖως τὰς ἀνκυσχίας τοῦ Τάσσου, ὅστις ἐπίστευσε τὸ ψεῦδος τοῦ ἀγγελικοῦ αὐτῆς μειδιάματος.

— Λοιπὸν, Κορνηλία, δὲν προσεβλήθη ποσῶς ;

— Καλὲ, τί λέγεις ; ἐκοιμήθημεν βαθέως ἀμφοτέρω, ἀπεκρίθη αὕτη μειδιῶσα. ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἀφίνεσαι εἰς ἀνυπάρχτους ἀνησυχίας ἔλθε, ἀδελφέ νὰ ἀναπνεύσωμεν τὴν δρῶσον καὶ τὴν ἀμβροσίαν τῆς αὐγῆς. ἰδὲ, ποιητὰ μου ὑποία πορφύρα, ὅποιος χρυσὸς ἀναλάμπουσιν εἰς τὸν οὐρανόν.

Καὶ φέρουσα αὐτὸν πλησίον τῆς θυρίδος, τὸν ἔζωσε διὰ τοῦ βραχιόνος τῆς τοῦ δεξιῦ καὶ ἡ εὐθυμία καὶ περιχαρῆς διατριβῆς τῆς ἐνέπνευσαν γαλήνην εἰς τοῦ ἀτυχούς παράφρονος τὴν φαντασίαν.

— Ἀλλ' ἀκούω εἶπεν ἡ Κορνηλία, τὴν φωνὴν τῶν οἰκοδεσποτῶν μας. Ἐπτὰ ὥρας σημαίνει τὸ

ὄρολόγιον τῆς ἐκκλησίας καὶ πρέπει νὰ ὑπάγωμεν πρὸς αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς καλημερίσωμεν ἀκολούθει με ἀδελφέ.

Κατέβησαν ὁμοῦ εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν ὅπου τὴν προτεραίαν ἐδείπνησαν καὶ ἐστάθησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἐκπλαγέντες διὰ τὴν πρὸ αὐτῶν ἀνοιγομένην σκηνήν. Ἡ πρεσβυτέρα τῶν κορασιῶν τοῦ Ρούβενσ, ἡ μικρὰ Βλανδίνη, καθημένη μετὰ μητρικῆς σοβαρότητος παρὰ τὴν κοιτὴν παιδίου, διεκίνει αὐτὴν ἀδιάστως διὰ τῆς ἀβροτάτης χεῖράς τῆς καὶ ἔψαλλεν ἐπιτόπιόν τι ᾄσμα, ἀλλὰ τὸ διέκοπτεν ἀπὸ στιγμῆν εἰς στιγμῆν, παρατηροῦσα ἐὰν τὸ παιδίον ἀπεκοιμίζετο ἐν τῇ μαγεῖᾳ τοῦ ᾄσματος. Τούτου δὲ οἱ ἀδύνατοι σπασμοὶ ἠκούοντο ἀπὸ τὸν ὕπνον ἦδη κατεχομένου.

Πλάσμα τρυφερὸν κοιμήσου !
Παραστάτης ἀντικῶ σου
Ἄγγελος σὲ νανουρίζω
Καὶ ἀνοίγων τὰ χρυσὰ μου
Τὰ πτερὰ μου,
Σὲ κινῶ καὶ σὲ κοιμίζω.

Καὶ, αἶρουσα τὸ παραπέτασμα τῆς κοιτίδος, ἐμίλησεν ἀσφρητῆ τὸ παιδίον καὶ ἐπανελάβε τὸ ᾄσμα.

Ἐπὶ σὲ προστάτης κύπτω,
Χίνω μύρον, βόδα ρίπτω
Εἰς τοῦ βίου σου τὸ νῆμα.
Ἴδε προσχαρῆς ἐμπρός σου,
Τῆς μητρός σου
Ἄκουσε τὸ κούφρον βῆμα.

Ἐγὼ φεύγω σπεύδων ὅπου
Λύπαι μὲ καλοῦν ἀνθρώπου,
Ἀλλὰ σὺ δὲν εἶσαι μόνος ;
Περιττὸς ὁ ἄγγελός σου,
Τῆς μητρός σου
Ὅταν ἀγρυπνῇ ὁ πόνος.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐνόησασα τοὺς φίλους, τοῖς ἔνευσε μετὰ χάριτος ἀνεκφράστου ὅπως προχωρήσωσι περαιτέρω, προσέχοντες μὴ ἐξυπνήσωσι τὸ παιδίον.

Σὺτ εἶπε μετὰ φωνῆς μόλις ἀκουομένης καὶ φέρουσα τὸν λευκὸν δάκτυλον εἰς τὰ χεῖλη, οὗτ ! τὸ ἀδελφάκι μου κοιμάται !

— Τὸ ἀδελφάκι σου, Βλανδίνη ;

— Ναὶ ἀπόψε μᾶς τὸ ἔστειλεν ὁ πανάγαθος Θεός, διότι εἴμεθα φρόνιμοι. Ἰδέτε ὅποιαν ὠραίαν μὴλόπηταν, ἰδέτε τὰ εὐμορφα παιγνίδια ! . . . τὰ ἔφερεν εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸν παράδεισον, ἵνα τὸν ἀγαπήσωμεν διὰ ταῦτο καὶ ἐγὼ δὲν σαλεύω ἀπὸ τὸ πλευρόν του καὶ παραμονεύω μὴ καταβαίνωσιν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του καὶ ἄλλα γλυκύσματα . . . οὗτ ! ἐξύπνησε πάλιν, πρέπει νὰ τὸν ἀποκοιμήσω.

Καὶ ἔψαλλεν ᾄσμα τι ἄλλο καὶ σήμερον δημοτικὸν εἰς τὴν Φλανδρίαν.

Ἦμνη νέα
Ἡ δειλαία !
Πάση; ἄλλης ἀβροτέρᾳ
Κ' ἔλυον εἰς τὴν ἀέρα
Τοὺς πλοκάμους τοὺς χρυσοῦς.
Ἀλλὰ τώρα,
Φρίκης ὦρα ! . . .
Τὸν Θεὸν παρακαλεῖτε,
Ἡ ψυχὴ μου τυραννεῖται
Εἰς κολάσεως πυρσούς.

Εἶχον φρούδια
Δύο φεΐδια
Ἐνωμένα στόμα, στόμα ! . . .
Πῶς τὰ ἔφαγε τὸ χῶμα
Τόσα κάλλη τρυφερὰ ;
Τὸν Θεὸν παρακαλεῖτε,
Ἡ ψυχὴ μου τυραννεῖται
Εἰς κολάσεως πυρᾶ.

Ἀτρευταί μου
Κ' ἐρχσταί μου
Κλάδους μ' ἔφερον μυρσίνης
Κεῖ ἄνθη ὅσα τῆς Δεσποίνης
Τὸ εἰκόνησ' ἀπαιτεῖ.
Ἀλλὰ ποῖα
Βλασφημία !
Ἐρρίπτων ἐγὼ γελῶσα
Τ' ἀνθοπλέγματα τὰ τόσα,
Ὅσα μ' ἔφερον αὐτοί.

Ἀλλὰ τώρα,
Φρίκης ὦρα ! . . .
Τὸν Θεὸν παρακαλεῖτε
Ἡ ψυχὴ μου τυραννεῖται
Εἰς βασάνους ἀλγεινάς.
Κολασμένη
Εἰς τὰς φλόγας διαμένει
Καὶ ἡ Παναγία μόνη
Χεῖρα κραταίαν ἀπλόνει
Καταργούσα τὰς πονιάς. (*)

Ὁ Τάσος ἤκουε μετὰ συγκινήσεως τὰ δημοτικὰ ταῦτα ᾄσματα καὶ τὰ ἀνεκοίνωνεν εἰς τὴν ἀδελφὴν, διὰ τῆς εὐστρόφου καὶ ἀρμονικῆς διαλέκτου τῆς Ἰταλίας.

— Αὐτὰ, ἔλεγεν, εἶναι ἔργα ποιητῶν ἀγνώστων, εἶναι ἀριστουργήματα, ἅτινα ὅμως θέλουσι δικαιωσθῆ. Θέλω ζῆ ἄρα καὶ ἐγὼ εἰς τὰ στόματα τῶν ἐπιγενεστέρων ; θέλουσιν ἀπαγγέλλει μετὰ δύο αἰῶνας τοὺς στίχους μου, καθὼς σήμερον ἀπαγγέλουσιν οἱ παῖδες τὰ ᾄσματα ταῦτα ;

— Ἀὐτὰ ἀδελφέ μου ! διατὶ ἐπιτηδεύεσαι βαστα-

(*) Δοξάζουσιν οἱ δυτικοὶ τὸ πουργατόριον, ὅπερ ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι δικαίως δὲν παραδεχόμεθα ἡ δυτικὴ αὕτη δόξα ἐνθαφρύνει εἰς τὸ κακουργεῖν τοὺς φαύλους, τοὺς ἐλπίζοντάς ποτε τὸν παράδεισον.

νίζων τὴν φαντασίαν σου; δὲν εἶναι ἀθάνατος ἡ δόξα σου; ἡ Ἰταλία, ἡ Εὐρώπη, ὅλος ὁ κόσμος δὲν κηρύττουν μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὸ ὄνομά σου;

— Εὐρίσκειτο εἰς τὴν εἰρκτὴν τῆς Φεράρρας παράφρων τις συγκατάδικός μου, ὅστις ἐπίστευεν ὅτι ἦτο Θεὸς καὶ οἱ σύντροφοί αὐτοῦ δὲν ἐπληροῦσαν εἰς αὐτὸν ἢ γονυπετοῦντες καὶ εὐλαβῶς, αὐτὸς δὲ ὁ δύστηνος ἐδέχετο τὰ χλευαστικά ταῦτα τεκμήρια, ὡς ἂν ἦτο τοῦ Κόσμου ὁ δημιουργός. Τίς με βεβαίως ὅτι δὲν εἶμαι καὶ ἐγὼ παράφρων αὐτῶ παρόμοιος;

Φωνὴ τις χαρμόσυτος διέκοψε τὰς μελαγχολικὰς τοῦ Τορκιάτου σκέψεις, ἡ φωνὴ τοῦ Ρούβεντ, ὅστις ἤρχετο νὰ δεχθῆ τὰ συγχαρητήρια τῶν φίλων του δια τὸν ἀρτιγενῆ υἱόν του. Κρατῶν τὸ βρέφος ἐσπαρχανόμενον καὶ ἀσπαζόμενος καὶ δεικνύων αὐτὸ εἰς τὸν Τάσσον καὶ εἰς τὴν Κορνελίαν.

— Ἰδέτε τοῖς εἶπε, πῶς εἶναι εὐμορφον καὶ ἀβρόν! Ἡ μήτηρ του τὸ ἐγέννησε σχεδὸν χωρὶς πόνων. Ἐπιθυμῶ νὰ τὸ βαπτίσῃς σὺ καὶ ἡ κυρία Κορνελία. . . μακάριον ἂν ἔχῃ ἀνάδοχον τὸν μεγαλύτερον ποιητὴν τοῦ χριστιανισμοῦ!

Ὁ δὲ Τάσσος λαβὼν εἰς τὴν ἀγκάλην του τὸ παιδίον, τὸ ἐθεώρησε μετ' ἀγάπης.

— Ὄχι, εἶπεν, ἐράσμιον ἔρεφος, δὲν θέλω νὰ σοὶ μεταδώσω τὴν πικρὰν μοῖραν τῆς ὑπάρξεώς μου! Ὄχι, δὲν εὐχομαι εἰς τὸν Θεὸν νὰ ἐπιδαψιλεύσῃ εἰς σὲ τὰ ἀπαισία δῶρα τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς τέχνης! Προικισθεὶς ἤδη τὴν ἀξιοθρήνητον προίκα τῆς ὑπάρξεως, ἔσο ἄσημος ἵνα διάγῃς τὴν ζωὴν ἀνευ λύπης. Μὴ ποτε οἱ ἀχαλίνωτοι πόθοι εὐδαιμονίας ἀκατορθώτου βροκανίσωσι τὰ φιλοκάρδιά σου! μὴ ἐπιζητήσῃς τὸ μάταιον φάσμα τῆς δόξης, διότι τὸ φάσμα τῆς παρομοιάζει τῇ χρυσῇ καὶ πορφυρᾷ νεφέλῃ, ἥτις στεφανώνει τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· ἂν τὴν φθάσωμεν ἀναβάντες διὰ πολλῶν κινδύνων καὶ μόχθων, δὲν εὐρίσκομεν εἰς τὴν θέσιν τῆς ἡμίχλης δυσώδη καὶ ἀμέσως διαλυομένην. ἔσο ἀγνώριστος καὶ εὐτυχής, ὦ παιδίον! ὁ Τάσσος ἐπικαλεῖται τὴν χάριν ταύτην τοῦ Ἰψίστου διὰ τὸ βρέφος τοῦ φίλου του!

Καὶ ἀποθεὶς πάλιν αὐτὸ ἔτεινε τὴν δεξιὰν πρὸς τὸν Ρούβεντ.

— Φίλε, τῷ εἶπε, δέξαι τὰς εὐχαριστήσεις μας. Πρέπει νὰ ἐπιστρέψω εἰς Ἰταλίαν· φωνὴ τις μυστηριώδης, δεσποτική, ἀκαταμάχητος μετ' ἀπωθεὶ πρὸς τὴν πατρίδα. Λάβε εἰς μνήμην τοῦ δυστυχούς φίλου σου τὸ ἀργυροῦν τοῦτο ἐγκόλπιον τῆς Παναγίας καὶ παράδος αὐτὸ ἐν ὀνόματί μου εἰς τὸν υἱόν σου, ὅταν, ἡλικιούμενος, δυνηθῆ νὰ ἐνθυμῆται τὸ ὄνομά μου. Τὸ ἐγκόλπιον εἶναι ἔργον χρυσοῦ τεχνήτου Ῥωμαίου, καταταχθέντος εἰς τοὺς ἀγίους ὑπὸ τῶν *συναξαρίων*, αὐτὸ εἶναι μόνον περιουσίας λείψανον παραδοθέν μου ὑπὸ τοῦ πατρὸς, φησὶ θεωρεῖται δικαίως ὡς εὐσεβὲς καὶ ἅγιον κειμήλιον! . . . Ἰγείναιε! δέξαιε τὸν παντοδύναμον διὰ τὴν ἀποχρῆσιν τῆς ζωῆς σου καὶ ἐάν ὁ υἱός

σου ἐνευρενθῆ ποτε στάδιον εἶου ἐπισημοτέρου, ὦ, εἶπε αὐτῷ ὅτι ἤκουσες τὸν Τάσσον βλασφημοῦντα τὴν δόξαν του! . . . Ἐτοιμάσου, προσφιλὴς Κορνελία, ἀγγελε ἀφωσιωμένε καὶ παρήγορε, ἀκολουθῶν κατὰ βῆμα τὸν πλανήτην εἰς τὰς ἀσκόπους καὶ ἀτελευτήτους ὁδοιπορίας του. Σὲ δὲν ἐθάρονόν ποτε οὔτε ἡ χολὴ τῶν παραπόνων μου, οὔτε ἡ ἀδικία τοῦ ἐγωῦ μου. Σὺ, ἥτις οὐδέποτε ἀποθάρρυνόμενη, προσπαθεῖς νὰ με παρηγορήσῃς, ὡς ἂν ἠδύνατό τις νὰ με παρηγορήσῃ, ἐλθε καὶ ἀκολούθει με πάλιν! δὲν ἐπληρώθη εἰσέτι ἡ ἐντολή σου, οὐδὲ θέλει πληρωθῆ ἡ ὅταν αἱ σκέψεις καὶ ἡ διάνοια ἀποθάνωσιν ἐν τῇ κεφαλῇ μου, ὅταν αἱ χεῖρές σου αἱ εὐσεβεῖς με περιτυλίξωσιν εἰς τὸ σάβανόν μου! Μὴ κλαύσης τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην, Κορνελία μου, ἀλλὰ μάλιστα ἡ ἀγγελικὴ φωνὴ σου ἂς ψάλλῃ τὸν χαρμόσυτον ὕμνον τῆς εὐγνωμοσύνης, ἂς ἐκφωνήσῃ τὸ *Δοξάζω σε Κύριε*. ὅτι τότε πρώτην φοράν θέλω μάθει τὴν σημασίαν τῆς σαρκαστικῆς λέξεως « ἀνάπαυσις ».

Ὁ Ἰωάννης Ρούβεντ ἀκολουθήσας ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τοὺς ἀναχωρήσαντας φίλους, ἀπῆλθεν εἰτα εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς Μαρίας, κοιμωμένης ἤδη.

Θεὸς μου, εἶπε, σὺ με εὐεργέτησες ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἔχω σύζυγον ἀγνήν καὶ ἄγιαν, ἔχω τέκνα παρέχοντα ἐλπίδας βίου ἐπίσης εὐσεβοῦς, ἔχω τὸν ἄρτον τὸν ἐπιούσιον. Δοξάζω λοιπὸν τὸ ἱερὸν ὄνομά σου διὰ παντός, διότι ἀφοῦ ἤλθεν ὁ Τάσσος εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἐνόησα μᾶλλον καταφανῶς τὴν μεγάλην σου πρὸς ἐμὲ εὐσπλαγγίαν, πρὸς ἐμὲ πλάσμα σου εὐτελεῖς καὶ ἀνάξιον!

Τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην ἡ Μαρία ἐξυπνήσασα εἶδε μετὰ μειδιάματος τὸν σύζυγον καὶ τῷ εἶπεν,

— Ἰωάννη, φέρε μοι τὸ παιδίον.

Καὶ ὁ Ρούβεντ ἐσπευσεν ἐκτελῶν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς. Αὕτη δὲ ἀσπαζομένη τοῦ βρέφους τὸ μέτωπον, εἶπε,

— Τί ὄνομα νὰ τῷ δώσωμεν;

— Σήμερον εἶναι τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, δὲν τὸ ἀφαιροῦμεν εἰς τῶν ἁγίων τούτων τὴν προστασίαν;

— Ἐχεις δίκαιον φίλε μου, ἂς τὸν ὀνομάσωμεν Πέτρον - Παῦλον.

(ἀκολουθεῖ)

ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑ.

Συνειθισμένος, φίλε ἀναγνώστα, εἰς τὰ *Ἔργα* καὶ τὰς *Ἡμέρας*, δι' ὧν σὲ ἔτερπεν ὁ ἐράσμιος κάλαμος τοῦ Γεργίου, μὴ ἀπορῆς ὅτι ἀπαντὰς σήμερον εἰς τὸ ἀρθρίδιον τοῦτο, τὴν μὲν ἐπιγραφὴν ἀνεστραμμένην, ἄλλην δὲ τὴν ὑπογραφὴν, διότι ὁ μὲν ἀγαθὸς ἐκεῖνος φίλος ἀπεδήμησεν ἤδη, ἐγὼ δὲ

ἀπεράσισα εἰς μνήμην του νὰ δοκιμάσω τὴν ὑπομονὴν σου.

Ἴδου λοιπὸν τὸ θέμα μου.

Ἐμέσασεν ἤδη ὁ τρυγητής, — οὕτω σὲ παρακαλῶ νὰ λέγῃς, ὡς λέγει ὁ ποιητικὸς τῆς Ἑλλάδος λαὸς, τὸν λατινικὸν Σεπτέμβριον, — καλὴ καὶ νύμφη ἦτο ἡ ἡμέρα, ἡμέρα παρασκευῆ, καὶ τὸ ἀτμόπλοιο, ὑπολιπὸν ἤδη τὴν ἐσχατίαν τῆς Αἰγίνης, διέσχισε τὰ ἀφρώδη κύματα τρίζον καὶ ὑποτρέμον, ὅτε κέλευσμα μονοσύλλαβον, σὶπ! ἠκούσθη καὶ ἐστάθη ἡ μηχανὴ, κλαυθμηρῶς πως ἐσύριξεν ὁ ἀτμός καὶ πάντες οἱ ἐπιβάται ὠχρίασαμεν.

— Τίποτε! μοὶ εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος ἐρωτηθεὶς· μικρὰ τις ἔλιξ ἐχαλαρώθη, μετὰ δέκα λεπτὰ ἐκκινουμέν πάλιν.

Ἐξεκινήσαμεν ἀληθῶς, ἀλλὰ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, ἥτις ἐφάνη εἰς ἐμὲ γρόνος. Διέβημεν τὴν νῆσον ὕπου ὁ Δημοσθένης ἀπέθανε τὸν καλὸν τῆς πατρίδος θάνατον, ἀπέστημεν ἀπὸ τῶν Σελεβινῶν, παρεδράμομεν τὴν ἠρωικὴν Ἴδραν, ἐφθάσαμεν εἰς τὰς εὐάνδρους Σπέτσας, ἀφέντες καὶ λαβόντες ἐπιβάτας· ἀλλ' ἐνῷ εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς τὸν ὠραῖον ἀργολικὸν κόλπον, ἰδοὺ νέον, τὸ αὐτὸ βραχὺ κέλευσμα, πάλιν ἐκράτησε τὴν μηχανὴν καὶ πάντες ἐταράχθησαν. . . ἐγὼ τοῦλάχιστον ἤμην ἐκπεπληγμένος, διότι, φίλε ἀναγνώστα, ἐκ τῶν τριῶν τοῦ κόσμου στοιχείων, τῶν κυριωτέρων, δύο μὲν ἀποστρέφομαι θανασίμως, τὸ πῦρ καὶ τὴν θάλασσαν, ἐν δὲ σέβομαι καὶ ἀγαπῶ μέχρι λατρείας, — τὸ τρίτον.

— Καὶ πάλιν ἡ εὐλογημένη ἔλιξ; ἠρώτησα τὸν ὑποπλοίαρχον.

— Αὐτὴν τὴν φοράν, μοὶ ἀπεκρίθη, εὐὰ πλέωμεν τῇ δυνάμει τοῦ ἐνὸς τροχοῦ, τουτέστι τῇ ἡμισείᾳ δυνάμει τῆς ἀτμομηχανῆς.

— Ἀπόδος μοι λοιπὸν, εἶπον, τὸ ἕμισυ τοῦ πληρωθέντος ναύλου μου.

Καὶ μετ' ἄλλην ἡμίσειαν ὥραν τὸ ἀτμόπλοιο, τιτὰν τραυματίας, ἔστρεψε μόνον τὸν δεξιὸν τροχὸν του καὶ βραδρὸν ὠλίσθαιεν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὡσεὶ δυσχεραίνον διὰ τὸ τραῦμά του.

Παραπλέοντες οὕτως ἐβλέπομεν δεξιᾷ μὲν τὴν κατάφυτον Ἐρμιονίδα, ἀριστερᾷ δὲ τὰ ἀρκάδια ὄρη καὶ τὰ λακωνικά καὶ ἐπλέομεν παράπλευροι ἤδη τοῦ τριγωνοειδούς στρογγύλου νησιδίου, καλουμένου Φιλί. Ἐνῷ δὲ ἐγὼ ἐθεώμην μετ' ἀσιατικῆς ἐμβριθείας τρεῖς ἢ τέσσαρας γλάρους (1) παρακολουθοῦντας τὸ πλοῖον καὶ θηρεύοντας τὰ ψυχία, ἅτινα οἱ δειπνοῦντες ναῦται ἔρριπτον εἰς τὴν θάλασσαν, αἴφνης τὴν στιγμὴν ταύτην εἶδα προκύπτουσαν ἐκ τῆς πρώτης θέσεως, τότε πρώτον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἀναβαίνουσαν, μορφὴν τινα νεανίου παράδοξον καὶ κωμικωτάτην.

(1) Ἡμεῖς λέγομεν γλάρους τοὺς λάρους, ἀπαρἀλλάκτως ὡς οἱ αἰολεῖς.

Ἀνέβαινε τὸ ὄραμα, ἀνέβαινε ὀλονὸν καὶ τέλος ἐπεφάνη ὀλόκληρον. Τὸ ἠκολούθουν διὰ τοῦ βλέμματος ἀνερχόμενον καὶ ἐπίστευσα ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ὅτι ἦτο μοχλὸς τις ἐκ τῶν σπλάγγων τῆς μηχανῆς ἀναφερόμενος.

Ἦτο νεανίας, μόλις τριακονταετής, καὶ μορφάζουσαν εἶχε τὴν ὄψιν, ὑπερμέγεθες δὲ τὸ σῶμα, ὑπερ διὰ τὸ λίαν ἰσχυρὸν, ξιφία παρωμοιάζε μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ. Ὀπλίσας τὸν ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν του, — πρόσθε καὶ τὴν μιωπίαν εἰς τὰς λοιπὰς χάριτάς του — ἐθεάθη τὴν Φιλίαν, καὶ στραφεὶς πρὸς με,

— Κύριε, ἠρώτησεν εἰς κακίστην Ἰταλικὴν γλῶσσαν, δεικνύων τὴν ἐρημόνησον, εἶναι ἡ Αἴγινα;

— Ὄχι, ἀπεκρίθη γελῶν ἡ Αἴγινα εἶναι πολὺ ἡμῶν ὀπισθεν, ἡμεῖς δὲ πλέομεν τὸν ἀργολικὸν κόλπον, εἰμεθα πλησίον τοῦ Ναυπλίου.

Αὐτὸς δ' αἰσχυρθεὶς διὰ τὴν ἐρώτησιν — ὡς ἐφαντάσθη, διότι τὸ πρόσωπόν του δὲν ἦτο ἐπιδεκτικὸν ἐρυθμάτος — παρετήρησε τὸ ὠρολόγιόν του καὶ ὑπέλαβε.

— Ἀπὸ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀπόπλου δὲν ἐσάλευσα ἐκ τῆς κλίνης μου, ἀσχολούμενος εἰς μελέτην ἐπιστημονικὴν.

— Καὶ λοιπὸν δὲν ἤκουσες ὅτι δις ἐφθάρη ἡ μηχανὴ, ὅτι δις ἐστάθη τὸ ἀτμόπλοιο, ὅτι διὰ τῷ ἐνὸς τροχοῦ πλέωμεν ἤδη;

Κλίνων δεξιᾷ, κλίνων ἀριστερᾷ,

— Πᾶ! ἐπεφώνησεν, ἀλήθεια εἶναι, καὶ ὅμως τῶρα τὸ βλέπω.

— Δύναμαι νὰ μάθω ἂν ἦσθε Ἰταλός; ἠρώτησα ὁμιλεῖτε τάσσον κατὰ τὴν γλῶσσαν!

— Εἰς ἄλλο μέρος τῆς Εὐρώπης ἐγεννήθη, ἀπεκρίθη ἐξογκούμενος ὅσον ἠδύνατο αὐτὸς νὰ ἐξογκωθῆ.

— Καὶ εἰς τίνα ἐπιστήμην καταγίνεσθε;

— Περιφέρομαι εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἀναζήτησιν καὶ σπουδὴν ζωφίων.

Ἀλλὰ τρίτος τις, αἴφνης εἰς τὸν διάλογον τὴν στιγμὴν ταύτην ἀναμιγείς, ἠρώτησε διὰ τῆς ἀργυρᾶς του φωνῆς τὸν θηρευτὴν τῶν ζωφίων.

— Καὶ τὸν ἄνθρωπον, κύριε, τὸν ἄνθρωπον δὲν τὸν θεωρεῖτε ὑμεῖς ἔντομον, ἄξιον ἐρεύνης καὶ σπουδῆς;

Ἡ ἀποστροφή ἦτο ἀπροσδόκητος, καὶ ὁ μὲν ἐιτομολόγος χαριέντως πως ἐγέλασεν, ὁ δὲ ἐξεταστής τοῦ ἀνθρώπου ἦτο ὁ συνοδοιπόρος μου ποιητῆς Βεγάλλης, ὅστις ἀρπάσας τὸ βραχιονά μου, — ἄγωμεν, εἶπεν, εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ ἀγαθοῦ ὑποπλοίαρχου νὰ δροσισθῶμεν ὀλίγον.

Καὶ ἐκεῖ ἀναπαυθέντες ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἀνακλίντρου, ἤκουσαμεν τὸν εὐάρεστον πάταγον φιάλης ἀποσφραγισμένης. Εἰς τὰ ποτήρια ἡμῶν ἐσπιθράκισεν ὁ καμπάνιος οἶνος. Καὶ τρεῖς μὲν εἶμεθα οἱ φίλοι, ἀλλ' ἐμείνομεν δύο, κληθέντος τοῦ ὑποπλοίαρχου εἰς τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας του.

— Τὰ ζωφία, εἶπον ἐγὼ, δὲν πίνουσι καμπάνιον οἶνον.

— Αὐτὰ μάλιστα τὸν πίνουσι, ἀπεκρίθη ὁ Ρεγάλης, τί εἶναι οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἢ ζωῆφι ἀληθῆ; δὲν εἶναι ἴσως ζωῆφι ὁ ἐντομολόγος αὐτὸς περιηγητῆς μας; ὦ τὸν παράξενον, ὦ τὸν κομικὸν ἐντομολόγον!

Καὶ ἐγὼ πλατὺν γέλωτα, ἀλλ' αἶφνης ἡ μορφή του εὐπρεπεσθεῖσα μετέτρεψε τοῦ γέλωτος τὰς βυτίδας εἰς σύννοιαν καὶ διαλογισμόν. Ἐτριψε τὸ μέτωπόν του καὶ χειροκροτήσας, εὖρον, ἐπεφώνησεν, εὖρον καὶ διέλαμψαν οἱ ὄφθαλμοὶ του.

— Τί εὖρος; ἠρώτησα μὴ εὖρος ἀξιολόγον τι ἐντομον διὰ τὸν περιηγητὴν μας;

Δὲν ἀπεκρίθη ἀλλ' ἀνοιξας τὸ χαρτοφυλάκιον ἔσθυσε στίχους καὶ στίχων λέξεις τινὰς, προσέθηκεν ἄλλα καὶ ἐνθουσιῶν μοι ἀπήγγειλε θαυμάσια τίνα ἔπη. Καὶ ταῦτα μὲν δὲν ἐκράτησα εἰς τὸν νοῦν μου, ἀλλ' ἦσαν λόγοι Ἄραβος — ἐνθουμοῦμαι τρεῖς τὸ ἐπιφώνημα ἀλλάχ! τὸ ἐπιφώνημα τῶν πιστῶν — ἦσαν λόγοι Ἄραβος ἑραστοῦ διηγουμένου τὸν ἔρωτά του, τοὺς πρώτους τοῦ νεανικοῦ στήθους του παλμοὺς καθ' ἣν στιγμήν ἐπεφάνη αὐτῷ τὸ πρῶτον ἢ παρθένος, ἥτις τοῦ ἐδόλωσε τὴν καρδίαν. — Παντοδύναμα εἶναι τὰ βέλη σας, Μοῖραι τῶν καρδιῶν, μάγισσαι περικαλλεῖς τοῦ ἀνδρείου φύλου! — Ἐκάθητο παρὰ τὴν ὄχθην ποταμοῦ καπνίζων τὸν ναργιλὲν του, ὅτε τὴν εἶδε καταβαίνουσαν μετ' ἄλλων παρθένων ἵνα πληρώσῃ τὴν στάμνον της. Ὁ ζέφυρος ἐπαιξε θωπεύων τὸ χρυσιόν της λυτῆς κόμης, καὶ τὸ μὲν ἀγάστημα καὶ ἡ ὄσφυς χαρίζοντα ἦσαν καὶ ἐπαγωγὰ, τὴν δὲ καλλονὴν τοῦ προσώπου της δὲν ἤρκει νὰ γράψῃ οὔτε ὁ μεγαλοφύστερος τῶν ζωγράφων.

Ἐθαύμασα ἐγὼ τοῦ ποιητοῦ ζωγράφου τὴν γραφίδα, ἐννοῶν πῶς ὁ γέλως ὁ ὑπὸ τοῦ ἐντομολόγου προξενηθεὶς ἐσβέσθη τοσοῦτον ταχέως ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ της ποιήσεως.

— Οὗτος εἶναι ὁ Ἄραψ μου, μοι εἶπεν, ὁ Ἄραψ της Γίζης, ὅν μοι ἐνέπνευσαν αἱ ἑρημίαι καὶ αἱ ὀάσεις της Αἰγύπτου.

— Εἶχε λοιπὸν δίκαιον ὁ Γέττης συμβουλευθῶν τὸν Σχίλλερν νὰ καταφεύγῃ εἰς τὸν καμπάνιον οἶνον, ὅταν ἡ στιχοιργία δυστροπῆ! . . .

— Αἶ φίλε μου, ὑπέλαβεν αὐτός, ἐάν ὁ Γέττης ἐβλεπε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν της Ἑλλάδος, ἤθελεν ἐπιφωνήσαι πρὸς τὸν Σχίλλερν του, ἰδοὺ κέντρον τριπλοῦν ποιήσεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ.

Καὶ ἐξεληθόντες τοῦ κοιτῶνος, ἐστράφημεν πρὸς τὴν πρύμναν, ὅπου διαφόρων ἐθνῶν ἄνθρωποι, ἀσχετοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεταξὺ τῶν, συνεδέοντο ἐν τῇ ἐφημέρῳ καὶ μικρᾷ ταύτῃ κοινωνίᾳ, καθήμενοι ἀνά δύο, ἀνά τρεῖς ὑπὸ τὸν παραπέτασμα, ἢ περιπατοῦντες καὶ συνδιαλεγόμενοι.

Τὸ ὠραῖον φύλον δὲν ἔλειπεν, ἀλλ' ἀληθῶς εἰπεῖν δὲν ἦτο, τὴν φορὰν ταύτην, τὸ ὠραιότερον, διότι, ἐξαιρέσει μίαν, πᾶσαι αἱ γυναῖκες, ἀνήκουσαι εἰς τὴν ἐσχάτην τάξιν, ἔκειντο σχεδὸν ἐκτάδην, ἐσκεπαζόμεναι, κοιμώμεναι, πάσχουσαι ὑπὸ της

νόσου της θαλασσίας, ἐνὶ λόγῳ δὲν ἦσαν ὠραιαί.

Πλὴν της ἐξαιρέσεως, πλὴν της μιᾶς ἐκείνης, διεκρίνετο ὁπωσοῦν καὶ ἄλλη τις κυρία καὶ αὐτὴ καὶ ὁ νεόνυμφος αὐτῆς σύζυγος περιεπάτουσαν σταθερῶς δεξιούμενοι, διότι ἴσως δὲν πρῆλθεν ἔτι ὁ πρῶτος μῆν, ὁ μελισταγῆς μῆν τοῦ Γάμου. Ἀλλ' ἡ πρώτη, ἡ ἐξαιρέσις ἐκείνη, ἤρκει μόνη νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ πέντε, τὰς χαριστέρας τῶν ἐν Ἀθήναις Νηρηίδων. Ἦτο κόρη ἔχουσα τὰς χάριτας καὶ τὴν ἡλικίαν της Ἡθης, ἦτο βόδου δρόσος πρωινή καὶ ὑγρὸν τι διέλαμπε σπινθηρίζον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, ἔνθα παραβόλως πῶς ἠρμόζετο ὁ σάπφειρος τοῦ οὐρανοῦ μετὰ τοῦ φύλλου της λειμωνιάς. Ἐνῶ δὲ σεμνὸν ἔβλεπε, τὸ βλέμμα της ἐσήμαινεν εὐφυῖαν, ἐνέπνεε τρυφερότητα, ἐμύριζε ποίησιν. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκράτει λεύκωμα εἰς τὰς χεῖρας της καὶ ἀφηρημένως ἔθεατο τὸ ἐλαφρὸν κύλισμα τῶν κυμάτων καὶ τὸν ἀφρὸν τὸν ἐπιπαιζόντα.

Ἐστάθημεν.

Τί ἐζήτηε εἰς τὴν θάλασσαν, τί ἐζήτηε εἰς τὸν φιλοπαίγμονα ἀφρὸν της; ἢ ἡ θάλασσα εἶναι τὸ ἔκμαγμα τῶν οὐρανῶν, ὁ ἀφρὸς της εἶναι ἡ κοιτίς της φιλομειδουῆς Ἀφροδίτης!

Ἀλλ' ὁ ἀγαθὸς ἐντομολόγος, τὴν εἶδε διὰ τοῦ διόπτρου καὶ εὐτροπίσας μετ' αὐταρσεκείας τὸν λαίμοδέτην του, ἐσπευσε τὸ βῆμα καὶ ἐστηλώθη πρὸ της παρθένου. Συνέστειλε τότε ἐπὶ τὸ κομψότερον τὰς ὀφρῦς καὶ τὰ χεῖλη, ἔκυψε κυρτωθεὶς ὡσεὶ τόξον — τόξον νεύρου ἐστερημένον — καὶ τὴν προσεκύνησε.

— Κυρία, γνωρίζετε τὴν Γερμανικὴν; ἠρώτησε διὰ της πατρίου γλώσσης του.

— Ὁχι, κύριε, δὲν τὴν γνωρίζω, ἀπεκρίθη ἡ νεᾶνις Ἀγγλιστί.

— Πῶς; ὦ χαρὰ! ὁμιλεῖτε τὴν ἀγγλικὴν; αὐτὴν δὲ τὴν γλώσσαν δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι τὴν γνωρίζω κατ' ἐντέλειαν.

(Ἐνταῦθα χαράττω μίαν παρένθεσιν, ὁμολογῶν ὅτι ἡ γλώσσά του ἡ ἀγγλικὴ δὲν ἦτο ὑποδεστέρα της γλώσσης του της Ἰταλικῆς).

— Σὰς συγχαίρω, εἶπεν ἡ κόρη τὴν ὁμιλεῖτε ὡς Ἄγγλος.

— Εἶσθε Ἀγγλῆς;

— Ἑλληνῆς, κύριε.

— Ὡ τοῦτο εἶναι θεῦμα! ἔχω πολλὴν εὐχαρίστησιν. Νὰ τολμήσω, κυρία, μίαν ἐρώτησιν;

— Μάλιστα.

— Πῶς ὀνομάζεσθε, παρακαλῶ;

—

— Ὀραῖον ὄνομα! εἶπον εἰς τὸν συνοδοιπόρον μου, ἐνῶ ἑτερπόμεθα ἀκροαζόμενοι τὸν διάλογον.

— Ὄνομα Ἀποστόλου γλυκύτατα ἐπὶ τὸ θῆλυ μελισθῆν! ἐπεφώνησεν αὐτός. Ἀλλὰ πρόσεχε, πρόσεχε! ὁ θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ, διότι πιστεύω ὅτι ὁ μυρωμένος (1) κομψεύεται.

(1) Οὕτως ὠνόμασα τὸν lion τῶν Γάλλων, τὸν dandy τῶν Ἀγγλων, τουτέστι τὸν ἥρωα της ἐρ-

— Αὐτὸν νὰ συγχωρήσῃ ὁ θεὸς, διότι δὲν ἀπατάσαι.

Καὶ ἀληθῶς ὁ ἐντομολόγος ἔκυπτε δεξιᾷ, ἔκυπτεν ἀριστερᾷ, διωρθόνετο, ἐκαμάρονεν, ἔστρεφε τὸν δεξιὸν πόδα καὶ τέλος γλυκύνων, ὅπως ἠδύνατο, τὴν φωνὴν, εἶπε.

— Δύναμαι νὰ μάθω εἰς τίνα εὐτυχὴ πόλιν της Ἑλλάδος ἐγεννήθη τοιαύτη καλλονή;

— Ἐδῶ σὲ θέλω! εἶπομεν ἡμεῖς νοερώς ἀποταθέντες πρὸς αὐτὴν, διότι φύσεις τινὲς κοινωνοῦσιν ἀλλήλαις διὰ τοῦ πνεύματος, ἐν ἀγνοίᾳ της ἀργίλλου.

— Ἡ πόλις, κύριε, ὅπου ἐγεννήθη, εἶναι ἀληθῶς καλλίστη, ἀλλὰ δὲν γνωρίζει τοιαύτην γλώσσαν.

— Δέξι! εἶπομεν ἡμεῖς πνευματικῶς πάλιν, ἀλλὰ πρὸς τὸν μυρωμένον ἀποταθέντες τώρα.

Αὐτός, δὲν μὰς ἐνόησε, βεβαίως! ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀπάντησις ἦτο καθαρωτάτη, τὰ ἔχασε κατ' ἀρχάς, ἀναφέρων ἔπειτα ἑαυτὸν, τῇ εἶπε πάλιν.

— Ἀναζητῶ καὶ σπουδάζω τὰ ἐντομα, κυρία εἶμαι διὰ τοῦτο ζωγράφος, περιηγοῦμαι καὶ φέρω λεύκωμα, ὅπου σημειῶ ἢ ζωγραφίζω τὰς ἐντυπώσεις μου. Σὰς παρακαλῶ, σημειώσατε ἐπ' αὐτοῦ τὸ χρυσοῦν ὄνομά σας.

Ἐλαβεν ἡ κόρη τὸ λεύκωμα καὶ πονηρῶς ὑπομεδίωσα ἐσημείωσεν «Οὐτίς.»

— Ὡ! Οὐτίς! κυρία, Οὐτίς, τί ὠραῖον ὄνομα! ἀλλὰ δὲν εἶπετε πρὸ μικροῦ ὅτι ὀνομάζεσθε . . .

— Ἐκεῖνο εἶναι τὸ βαπτιστικόν μου, τοῦτο δὲ . . .

— Ὡ τοῦτο, τοῦτο εἶναι μουσικώτερον, κυρία, Οὐτίς! ἀλλὰ δότε μοι, παρακαλῶ, τὸ λεύκωμά σας νὰ ζωγραφίσω μίαν εἰκόνα εἰς ἀνάμνησιν της γνωριμίας μας.

Καὶ ὁ νέος Πολύφημος λαβὼν τὸ λεύκωμα κατέβη εἰς τὸν θάλαμον.

Ἐρθᾶσαμεν μετ' ὀλίγον εἰς Ναύπλιον, εἶδομεν τὸ γυμνάσιον — οὐχὶ τὸ κατάστημα, διότι δὲν ὑπάρχει κατάστημα ἐθνικόν — εἶδομεν τὸν καλλιμάραρον τάφον τοῦ Δημητρίου Ὑψηλάντου καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ Παλαμήδιον, τὸ βαβυλωνεῖον ἐκεῖνο πύργωμα, κτισθὲν ὑπὸ τῶν Βενετῶν, οὐχὶ ἵνα φθάσωσι τὸν θεὸν, ἀλλ' ἵνα πυροβολῶσι τὸν ἀνθρώπον. Ταῦτα εἶδομεν καὶ ἡ ἄμαξα ἔφερεν ἡμᾶς τὴν ἐπιούσαν εἰς τὸ Ἄργος.

Ἡ πόλις δὲ αὕτη . . . ἀλλὰ πρὸς τί νὰ ἐνδιατρίβω; ἀντὶ τῶν μεγάρων τοῦ Ἀτρείδου, εὖρομεν τὰ λείψανα ἀμφιθεάτρου, ὅπου οἱ Ῥωμαῖοι ἕτερπον τοὺς Δαναοὺς διὰ τοῦ θεάματος τίγρεων καὶ λεόντων.

Ἀνεπαύθημεν μικρὸν εἰς τὸν οἶκον ἀγαθοῦ τινος ὑπομοιράρχου φίλου μου καὶ ἡ αὐτὴ ἄμαξα, βροντῶσα μετ' ὀλίγον κατὰ τὸν θεοποίητον δρόμον καὶ ἀπειλοῦσα καταθροῶν, μᾶς ἔφερε, δόξα τῷ θεῷ, σώους εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Χαρθάτι.

γολαβίας καὶ τοῦ καθρέπτου. Μήπως δὲν συμπληροῖ τὴν πανοπλίαν του ἢ λαθραντῆς καὶ ὁ νάρδος;

Ἐνῶ δὲ ἠτοιμάζετο ὁ δεῖπνος, ὁ φίλος μοι διηγήθη τοῦ ἐνδόξου καὶ ἀνθηροῦ βίου του τὰς περιπέτειας, τῷ διηγήθη ἐγὼ τὰς τριβόλους καὶ τὰς ἀκάνθας της τεταλαιπωρημένης ζωῆς μου — καὶ τότε, φεῦ, δύο ὀλιγώτερον ἐμέτρον συμφοράς μου! — Ἡ ἀντίθεσις ἦτο εἰκονική . . . ὦ καὶ τί ἄλλο εἶναι ὁ Κόσμος οὗτος ἢ ἀντίθεσις ἀληθείας; συμπάθεια καὶ ἀντιπάθεια, πνεῦμα καὶ ὕλη, χαρὰ καὶ ἄλγος, χειμῶν καὶ ἀνοιξίς, ζωὴ καὶ θάνατος!

Ἦτοιμάσθη ἐν τούτοις ὁ δεῖπνος, ἐκαθήσαμεν ἀναγκαίως κατ' ἀνατολικὸν τρόπον, ἐσχίσαμεν τὴν ὄρθινα εἰς τεμάχια καὶ ὁ κόπος ἐκέντησε τὴν ὄρεξιν καὶ ἐκάλλυε τὴν λιτότητα της τραπέζης ἄλλ' ὁ φίλος ἅμα γευθείς τοῦ ῥητινάτου, ἀπέβαλε τὸ ποτήριόν του μακρὰν καὶ ἀφοῦ, κύψας τὴν κεφαλὴν, τὴν ἐσάλευσε μετ' ἀποστροφῆς, ἀπήγγειλε δραματικῆ ἐμφάσει, τοὺς στίχους τούτους, δεικνύων τὸ χυθὲν ῥητινάτον.

Ὅσιε Ἄβελ, ὦ ἐγγείρου

Καὶ σπεύσον συγχωρῶν τὸν ῥόνον!

Οὐαί! πρὸ τοῦ Κυρίου μόνον

Οἱ τελευτῶντες ἐξυπνοῦν.

— Μὴ πῆξ τὸ καταχθόνιον αὐτὸ ποτὸν, μοι εἶπεν εἴτα μειδιάσας, διότι σὲ ἀπειλεῖ ὁ ὕπνος τοῦ Ἄβελ.

— Οὐράνιον τὸ θεωρῶ, ἀπεκρίθη, ἀφοῦ σοὶ ἐνέπνευσε τὸ ὠραῖον αὐτὸ τετράστιχον.

— Δὲν τὸ ἐποίησα τώρα, εἶναι στίχοι ἱερογραφικοῦ ποιήματός μου, περὶ οὗ αὐριον ὀμιλοῦμεν. Ἄς κοιμηθῶμεν ἤδη.

Καὶ ἐκοιμήθημεν, δηλαδὴ ἐκοιμήθημεν, διότι τὸν φίλον μου τὸν ἐβασάνιζε τὸ ψαθῶδες στρῶμα τοῦ ξενοδόχου μας. Ἐγερθέντες πρῶτ, μετέβημεν εἰς τὸ ἐγγὺς χωρίον, Χαρθάτι ἐπίσης καλούμενον, — τοῦτο ὁ πάρεδρος μᾶς ἐφιλοδώρησε τὸ στρῶμα της νυκτός — καὶ παραλαβόντες ἕνα χωρικὸν ἀνέβημεν εἰς τὸν λόφον καὶ εἰσῆλθομεν, τοῦ χωρικοῦ φαίνοντος, εἰς τὸν λεγόμενον τάφον τοῦ Ἀγαμέμνονος. Εἶδομεν εἴτα τὰ ἐρείπια τῶν Μυκηνῶν καὶ της πύλης τοῦ φρουρίου, ἐφ' ἧς διατηροῦνται καλῶς δύο ἀνάγλυφοι λέοντες, περιεργοὶ διὰ τὴν ἀρχαιότητα της τέχνης. Ἐπισκεφθέντες οὕτω τὰ ἀνάκτορα τοῦ εὐρυκρόντος Ἀτρείδου, ὅπου κοιμῶνται σήμερον οἱ ποιμένες καὶ τὰ ἐρίφια, κατέβημεν, ἵπευσάμεν καὶ ὠδοιποροῦμεν.

— Εἰς τὴν Νεμέαν, ἐπεφώνησεν ὁ φίλος μου, σύστησον τὸν δρόμον της Νεμέας εἰς τὸν ἀγωγιάτην. Θὰ ἰδῶμεν τὸ ἄντρον τοῦ λέοντος καὶ τὸν ναὸν τοῦ Νεμείου Διός.

Ἠρώτησα τὸν ἀγωγιάτην, ὅστις δυσχεραίνων διὰ τὴν ἑκτροπὴν της ὠδοπορίας,

— Νὰ ὁ δρόμος ἀριστερᾷ, μοι εἶπε ἡ χάσωμε δὴ ὠραὶς γὰ ταῖς παλιόπετρας.

— Τὸ δὲ ἄντρον τοῦ Λέοντος;

— Μὴ τὸν ἀκούς, ἀφεντικῶς, μὴ ἀλουπότρυπα εἶναι κοντὰ στὴ Νεμέα, σὲ μὴ ῥαχοῦλα, δεξιᾷ. Δὲν πᾶμε καλλίτερα ἴσια τὸ δρόμο μας;

Ἀλλ' ἡμεῖς, ὀργισθέντες διὰ τὴν πρὸς τὰς ἀρ-
χαϊότητος βλασφημίαν του, ἐξεκλίνομεν ἀριστερᾶ
καὶ πεντάκις ἴσως διαβάτες νεκρὸν τινα ῥύακα,
ἀφήταμεν τὴν πεδιάδα καὶ ἀνέβημεν ἀπὸ λόφου
εἰς λόφον, περὶ παντοίων ὀμιλοῦντες καὶ μὴ λησμο-
νοῦτες τὴν σκηνὴν τοῦ ἐντομολόγου, ἧς ἡ ἀνάμνη-
σις ἐξωγοῖνε τὴν ἀνεξάντλητον τοῦ συνοδοιπόρου
μου εὐθυμίαν.

Οὕτω λοιπὸν, ἐν δικστήματι δύο ὠρῶν ποσῶς
δὲν ἤσθανόμεθα τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ κακοῦ δρό-
μου καὶ τὸ ἄχαρι τῶν ἀκαλλιεργήτων μερῶν, ἀφ'
ᾧ διεβάζομεν.

— Νατῆνε τὴν ἀλουπότρυπα, ἀφεντικό! εἶπεν
αἴφνης ὁ βέβηλος ἀγωγιάτης, δεικνύων δεξιὸν τινα
λόφον.

Καὶ ἡμεῖς λοζοδρομοῦντες ἀνέβημεν περιχα-
ρεῖς· ἀλλ' ὡ πῶς ἐμένομεν δυσαρεσθηθέντες καὶ
κατησχυμένοι, ἰδόντες ἀντὶ ἄντρου μεγάλου καὶ
φοβεροῦ, ὡς τὸ ἐπλάττομεν διὰ τῆς φαντασίας,
ὁππῆ μὲν ἡ χωροῦσαν τὴν χεῖρα τοῦ Ἡρακλέους,
ὅστις ἐφόνευσε τὸ κυρίαρχον τοῦ ἄντρου θηρίου.

— Ἄς ὁμολογήσωμεν, διέκοψα τὴν σιωπὴν
καὶ τοῦ ἀγωγιάτου αὐτοῦ βλαστημότερος, ἅς ὁ-
μολογήσωμεν ὅτι πονηκότρυπα εἶναι μᾶλλον ἢ
ἄντρον λέοντος, ἐκτός ἂν συμπεράνωμεν ὅτι σει-
σμός τις ἀνεστάτωσε τὸ χῶμα καὶ κατεκάλυψε τὸ
φοβερὸν καταγῶγιον.

— Δέχομαι τὴν παρατήρησιν χάριν τῆς ἀρχαιο-
λογίας, ἀπεκρίθη γελῶν ὁ συνοδοιπότης μου· θὰ
τὴν καταχωρήσω εἰς τὰς σημειώσεις μου, ἀλλ' ἄ-
γωμεν ἤδη εἰς τὴν Νεμέαν.

Καὶ μετ' ὀλίγον κατέβημεν εἰς πεδιάδα ἐπιμή-
κη καὶ θελκτικὴν, ἐφθάσαμεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ
Νεμείου Διός. Τρεῖς στήλας ἐκεῖ μόνον ἀφῆκεν ὀρ-
θὰς ἡ τρικυμωδῆς τοῦ γέροντος χρόνου πορεία,
τὰ λειψάνα δὲ τῶν ἄλλων καὶ τοῦ ἐπιλοῖπου ναοῦ,
ἐκεῖντο σωρηδὸν, ἠκρωτηριασμένα, ἀλλ' ἔτι ἐπι-
μαρτυροῦντα τὴν τεκτονικὴν καλλιτεχνίαν.

Κατὰ μῆνα τρυγητὴν, καθ' ὃν αὐτὸν ἡμεῖς ἐθαυ-
μάζομεν τὰ σεβάστα ἐρείπια, ἐτελεῖτο ποτὲ ἐνταῦθα,
ἀνὰ πᾶσαν τριετίαν, ὁ εἰς τῶν τεσσάρων ἱερῶν τῆς
Ἑλλάδος ἀγώνων. Ποῦ εἶναι τὸ ἄλσος τῶν κυπαρισ-
των, ποῦ εἶναι τὸ πλῆθος τὸ συνερχόμενον ἀπὸ τῆς
Πελοποννήσου καὶ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος; ποῦ τὰ θύματα
καὶ οἱ θυταὶ καὶ οἱ ἀγωνισταὶ καὶ τὰ κύμβαλα καὶ αἱ
στολαὶ αἱ ἐορτάσιμοι; ἐρημεκλήσιον κεῖται παρὰ
τὸν ναὸν καὶ ἡ σάβρα κρύπτεται εἰς τὰ ἐρείπια του,
ἐπὶ δὲ τῶν τριαδέλων στηλῶν, τῶν στάδην ἔτι
διασωζομένων, τὰ στρουθία κατασκευάζουσι τὰς
φωλαὰς τῶν καὶ ἀπολαύουσι τῶν παρόντων
αγαθῶν, χωρὶς νὰ ζαλιζῶνται μεριμνῶντα ἢ φιλο-
σοφοῦντα περὶ τοῦ τίνες ποτὲ ἦσαν οἱ σεβάσιμοι
πρόγονοί των.

Ἐν τούτοις δύο ὀπλοφόροι, στρατιῶται πηρητη-
μένοι, ἐπίκουροι ἤδη εἰς τὸν σταθμὸν τῆς χωρο-
φυλακῆς, οἵτινες συνώδευον ἡμᾶς ὁδοιποροῦντας,
ἐκάθηντο προγευόμενοι ἐπὶ τῶν ἐρειπίων. Ἐνῶ δὲ
ἡμεῖς ἐθεώμεθα θαυμάζοντες τὴν καλλονὴν τῶν

στηλῶν, ἠσπάζοντο ἐκεῖνοι, εἰς συχνὰ διαστήματα,
κομφόν τι ἀγγεῖον, σκεῦος ἀγαπητὸν, τὴν σεῖουσαν.
Μὴ δυσχεραίνετε κατ' ἐμοῦ, οἱ νομοθέται τῆς
γλώσσης, ἂν σεῖουσαι ὀνομάζω τὴν σείουσαν, πα-
ράγων τὴν λέξιν ἐκ τοῦ σεῖειν τὸν ἐγκέφαλον.

Ἡ σεῖουσα λοιπὸν, πλήρης πρὸ ὀλίγου, ἔκειτο
τώρα ἀπόβλητος, ἐκκενωθεῖσα, ἄψυχος, διότι ἡ
ψυχὴ τῆς μετεδόθη εἰς τὴν ψυχὴν τῶν φίλων τῆς.
Καθόσον αὕτη ἀπέβαλλε τὴν ἰκμάδα τῆς ζωῆς,
τοσοῦτον ἐκεῖνοι ἐγένοντο εὐθυμότεροι, ἡ δὲ εὐ-
θυμία ἐτρέπετο εἰς πολυλογία, ἡ πολυλογία εἰς
λογομαχίαν, ἡ λογομαχία εἰς ἔριν. Μῆλον δὲ τῆς
ἐριδος ἦσαν τὰ τουφέκια τῶν λογομάχων.

Ἄς ἀκούσωμεν τὴν περίεργον γλώσσαν των.

— Ἡ δική μου λαζαρίνα, ἔλεγεν ὁ πρεσβύτερος,
τρώγει ὀκτώ δράμια μολίβι καὶ τραβάει ἴσια μὲ
κανόνι.

— Ὡ χαρὰ στὸ μουσκέτο σου! ἔλεγεν ὁ ἄλλος·
τὸ καρουφύλλι μου τρώγει μοναχὰ ἐξ ἡμῶν, ἀμ-
μὴ βροντάει σὰ θεὸς καὶ τραβάει διπλὰ ἀπὸ τὴν
μουσκέττα σου.

— Ἡ λαζαρίνα μου εἶναι ξιφτερί!

— Τὸ καρουφύλλι μου εἶναι ἀστροπελέκι.

— Κάμε το φουσῶνι!

— Βιάτῃνε κάνουλα στὴ βρύσι!

Ἀλλ' οὕτω λογομαχοῦντων, ὁ μὲν νεώτερος, ὑ-
περτερῶν προτοῦ, ἀπέβαλεν ἐσχάτως τὸ ἐπιθετι-
κὸν τοῦ ὕρου, ὁ δὲ πρεσβύτερος ἐκτὸς ὀλονὲν
πλειοτέραν ὑπεροχὴν, ὥστε ἐκεῖνος τρωθεὶς ἐπὶ τέ-
λους ὑπὸ πικρᾶς τίνος ὀνομασίας, ἠγριώθη αἴφνης
καὶ ἐθάλων τὴν χεῖρα εἰς τὸ πιστόλιον.

— Μάσε τὴ γλώσσα εἰς τὸ στόμα σου! ἐ-
κραύγασε, μὴ μου παραφορτώνεσαι, μὴ ἀρ-
πάξω τώρα δὲ τὴν μουσχροπούλα καὶ σὲ λι-
θάνισω!

Καὶ μουσχροπούλαν μὲν ἔλεγε τὸ πιστόλιον
του, λιθάνισμα δὲ τὸ πυροβολεῖν.

Ἀλλ' ἐγὼ ἔκρινον ἀναγκαστὸν νὰ ἐμποδίσω καὶ
τὴν μουσχροπούλαν καὶ τὸ λιθάνισμα.

— Μὴ μαλλόνετε, παλλικάρια! εἶπον στὰς ἐν
μέσῳ τῶν λογομάχων. Τὰ τουφέκια δοκιμάζονται
ὅταν ἔλθῃ ἡ ὈΠΑ· τώρα τὸ χρέος σας σκηώθητε!
Ἀγωγιάτη, φέρε τὰ ἄλογα!

Καὶ ἰπεύσαντες, ἐτρέπημεν δεξιᾶ, διαβάτες
πλησίον πηγῆς, τῆς Ἀδρασταίας ἴσως, ἀνέβημεν
καὶ κατέβημεν λόφους πετρώδεις καὶ παρακρή-
μνους, ἐμείνομεν μικρὸν εἰς Κουρτέσαν, ἐφθάσα-
μεν εἰς τὴν Κόρινθον.

— Φέρε τὸ βιβλίον σου, εἶπον ἰταλιστὶ μετὰ
τὸ δεῖπνον, εἰς τὸν καλὸν ξενοδόχον.

— Τί βιβλίον; ἠρώτα ὁ Ξεγάλης, ἐνῶ ἐκεῖνος
εὐγνωμονῶν διὰ τοῦ βλέμματός, ὅτι δὲν τὸ ἔλη-
σμόνησα, ἔσπευσε νὰ τὸ φέρῃ.

— Τὸ βιβλίον τῆς ἀθανασίας του, ἀπεκρίθη,
ἀλλ' ἴδε καὶ κρῖνε.

— Εὐτυχὴς ἰδέα, παρετήρησε φυλλολογῆσας
αὐτό. Πάντες λοιπὸν οἱ ἐκ τοῦ ξενοδοχείου δια-

βαίνοντες προθυμοποιοῦνται νὰ συστήσωσι τὸν ξε-
νοδόχον...

— Πρὸς βλάβην τοῦ πνεύματός των, προσέ-
θηκα.

Καὶ ἀληθῶς, πᾶσαι αἱ σημειώσεις τοῦ βιβλίου
τούτου, πλὴν ὀλίγων ἐξαίρεσεων, δὲν ἦσαν ἢ λέ-
ξεις πεζότατα συνηρμοσμένα.

Ἐκλείσαμεν τὸ βιβλίον, ἀλλ' ὁ καλὸς ξενοδόχος
ἐφρόντιζε νὰ παρουσιάσῃ εἰς ἡμᾶς τὴν γραφίδα.

Σύγχυσις ἐγράψεν ὁ σύντροφός μου, χεῖλιών
καὶ ἰδεῶν προσέγραψα ἐγώ.

Τὴν ἐπιούσαν πρὶν ἡ αὐγὴ προβάλλῃ τὸ ἀθα-
μαντοστόλιστον μέτωπόν της, μᾶς ἐξύπνισεν ὁ πο-
πολυμαθὴς ὀδηγός, ὅστις ἐμισθώθη τὴν προτερσίαν
ἵνα μᾶς φέρῃ εἰς τὴν Ἀκροκόρινθον.

— Κικέρων! (1) ἐφώνησεν ὁ σύντροφός μου ἐνῶ
προσηγγίζομεν εἰς τὴν πύλην τοῦ φρουρίου· ὁ βρά-
χος αὐτός — καὶ ἐδείκνυε τὸν κρημνὸν — τίνος
ἐποχῆς εἶναι;

— Ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Βενετσιάνου! ἔσπευσε νὰ
ἀποκριθῇ ὁ Κικέρων, ἐξογκῶν τὸ στήθος καὶ ἐ-
γείρων τὴν κεφαλὴν του.

» Bravo, Cicerone! ἐπεφωνήσαμεν σπασμωδικῶς
καγγάσαντες.

Διετέλλε ἐν τούτοις ἡ ἡμέρα, ἠνεφώθη τοῦ φρου-
ρίου ἡ πύλη καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ ὑψηλότερον
ἄκρον, ἰδόντες δὲ τὸ πρὸ ἡμῶν πανόραμα ἐξεχύ-
σαμεν μίαν ἀμφοτέροι φωνὴν, φωνὴν ἐκπλήξεως
ἕμα καὶ θαυμασμοῦ. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἐκείνης,
δύο ἐξείλισσαντο ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μας μα-
γευτικοὶ κόλποι, ὁ Κρισσαῖος ἀριστερᾶ, ὁ Σαλα-
μίνιος δεξιόθεν. Ἐκεῖ μὲν ὑψουτο μεγαλοπρεπῆς
ἡ Λυκώρεια ἐν μέσῳ τῶν λοιπῶν ὀρέων τῆς Αἰ-
τωλίας καὶ τῆς Φωκίδος, δεξιᾶ δὲ ἐκεῖντο αἱ
Σκειρωνίδες πέτραι καὶ τὸ ὄρος ὅπου ὁ Ξέρξης
πήξας τὴν σκηνὴν του, ἐθεάτο τὴν ναυμαχίαν τῆς
Σαλαμίνας. Οἰκῆρες ὅτι οἱ δύο κόλποι φιλοῦνται
ἤδη, ἀλλὰ παλάμη γιγαντιαία παρεμβάλλεται με-
ταξὺ, ἡ παλάμη τῆς Ρόμης, δεξιουμένης τὴν
ἀδελφὴν Πελοπόννησον. Εἴθε οὕτω συνεχίζοντο διὰ
παντός τὰ δὲ μόγλωσσα ἔθνη!

Ἰκανὴν ὦραν ἐμένομεν ἄφρονι καὶ ἐκστατικοί.
Ἐὰν θέλης, καλέ μου ἀναγιῶστα, νὰ σχηματίσῃς ἰ-
δέαν ἀκριβῆ τοῦ ἐπαγωγῶ πανοράματος, ἔ μόνον
σοὶ λέγω, ἔργου καὶ ἴδε! γραφίς ἀνθρώπου ἀδυ-
νατεῖ νὰ τὸ περιγράψῃ.

Κατέβημεν οὐχὶ κορεσθέντες τοῦ θεάματος, —
τοῦτο ἦτο ἀδύνατον — ἀλλὰ μετροῦντες τὸν χρό-
νον, διότι τὸ ἀτμόπλοιο, ὀλιγώτερον ποιητικόν,
ινεχώρει ἀπὸ Καλαμαχίου μικρὸν μετὰ μεσημ-
ῆριαν. Κατέβημεν εἰς χλοερὰν τινα θέσιν ἐν τῷ
μέντρῳ τοῦ φρουρίου καὶ ἐκαθήσαμεν. Δεξιᾶ ἔ-
λαιον τὰ ἐρείπια τῆς πόλεως τῶν φρουρῶν, καὶ
καρ' αὐτὰ ὄρθουνο ἔτι ἔνθα καὶ ἔνθα στήλαι

(1) Οὕτως ὀνομάζουσιν οἱ περιηγητὰι τοὺς ὀ-
δηγοῦντας αὐτοὺς εἰς ἐρείπια ἢ ἄλλα τινὰ ἐπιτό-
πια ἄξια λόγου.

τινες ἐπικηδεῖοι, μνημεῖα τῶν ποτὲ ζησάντων,
ἀριστερᾶ δὲ ἐκεῖντο χαλάσματα πυριτοθηκῶν καὶ
στρατῶνων, ἐπιμαρτυροῦντων τὴν Βενετικὴν κα-
τάκτησιν. Μιναρὲς δὲ κεκολοβωμένους ἐν τῇ κορυφῇ
ἴστατο παρὰ ταῦτα ὡσεὶ δόου πολεμιστοῦ, ὑπερ-
θραυσθὲν ἀπέβαλε τὴν αἰχμὴν του.

— Καιρὸς εἶναι ἤδη, εἶπον τῷ φίλῳ, νὰ ἐκ-
πληρώσῃς τὴν ὑπόσχεσίν σου.

— Ὅποιαν;

— Ἐλησμόνησε τὴν σπονδὴν τοῦ χθεσίου ῥη-
τινάτου καὶ τὸ τετράστιχον;

— Ἄ ἐνόησα! ἔχεις δίκαιον· καὶ λαβὼν τὴν
δέλτον του, ἄκουσον προσέθηκε καὶ ἀνέγνω τά δε
ἐκ τοῦ προοιμίου τοῦ ποιήματος.

» Κατὰ τὸ ἔτος 1836, συνείθιζον νὰ πλε-
» νῶμαι μονήρης περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εἰς
» τὰ ἐρείπια τοῦ Φλαβιανοῦ ἀμφιθεάτρου (Coli-
» seo) καὶ νὰ προσκυνῶ τὸν σταυρὸν, ὅστις ἐ-
» γείρεται, ἔμβλημα τοῦ θριαμβεύοντος χριστια-
» νισμοῦ, ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῆς πολυθείας. Πολ-
» λάκις δὲ ἠπνῆτων ἐρημίτην, ὅστις μετὰ ζήλου
» ὠμίλει καὶ πρὸς ἰταλοὺς καὶ πρὸς ξένους, διὸ
» ἐγὼ ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῶν λόγων του, ἐπεθύ-
» μουν παρθένον τινα ποίησιν, ὥστε διὰ τοῦ ἀγ-
» νοῦ πόθου μου τούτου, ἐπεκουφίζον τὸν νοῦν μου
» ἀπὸ τοὺς παραλογισμοὺς καὶ τὰς φλυαρίας ἀηδε-
» στάτων τινῶν στιχοουργῶν. Ἐκεῖ τότε ἐπεκαλέ-
» σθην ὡς φωνὴν ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐμπνεύσεως τὴν
» φωνὴν τῆς θρησκείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, δυνα-
» μένην νὰ μοὶ συνάψῃ ἐν ἀλύτῳ συνδέσμῳ τὴν
» Μέμφιδα καὶ τὰς Θήβας, τὰς Ἀθήνας καὶ τὸ Βυ-
» ζάντιον, τὴν Φλωρεντίαν καὶ τὴν Ρώμην. Παρὰ
» τὸν σταυρὸν τοῦ ἀμφιθεάτρου ἐκεῖνον δύο ἀπαν-
» χόθεν μοὶ ἀπεκρίθησαν δυνάμεις, ὁ Μωσῆς καὶ ὁ
» Ἰησοῦς, αἱ δύο κραταιότεραι τοῦ Θεοῦ ἀποκα-
» λύψεις, ἐφ' ὧν ἰδρύνονται αἱ ὑψηλότεραι τῶν ἀν-
» θρωπίνων νομοθεσίων, ἡ παλαιὰ Διαθήκη καὶ τὸ
» Εὐαγγέλιον, ἐγκαταλείψας δὲ τὴν Ρώμην, ἔφε-
» ρον μετ' ἐμαυτοῦ, καὶ κατὰ τὴν λοιπὴν Ἰταλίαν
» καὶ ἀλλαχόσε, τὰς ἀναμνήσεις τοῦ ἀμφιθεάτρου,
» τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ ἐρημίτου. Οὕτω λοιπὸν ὠ-
» ρίμαζεν εἰς τὸ πνεῦμά μου βαθμηδὸν τὸ σχέ-
» διον μιᾶς Ἱερογραφικῆς ἐποποιίας.

Ἐσίγησε μικρὸν καὶ εἶπεν.

— Ἴδου, φίλε, ποῦ καὶ πῶς μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα
τοῦ νὰ ἐπιγεῖρήσω γραφικὴν ἐποποιίαν.

— Ἄν ἤκουσα καλῶς, δοξάζεις ὅτι ὅλος ὁ κό-
σμος πρέπει νὰ συνδεθῇ ἐν μιᾷ θρησκείᾳ, τῇ χρι-
στιανικῇ;

— Ἀναμφιβόλως· αὐτὸ εἶναι, οὐχὶ τὸ ὄνειρον
ἀλλ' ἡ ἐλπίς μου, ἡ πεποίθησίς μου.

Καὶ τραπέεις ἐπὶ τὸ ἀστεϊότερον,

— Μίαν ἡμέραν, προσέθηκε μειδιῶν, καὶ Τοῦο-
κοὶ καὶ Χριστιανοὶ καὶ Ἰουδαῖοι καὶ πάντες θὰ
τρώγων εἰς ἐν μέγαλον, εἰς ἐν γενικὸν πιάδιον!

— Ἀλλὰ ποῦ νὰ κατασκευασθῇ εἰς μέγαλον, εἰς
γενικὸς οἶκος ἵνα τοὺς χωρήσῃ, ποῦ ὁ λέβης ὁ πε-
λώριος ἵνα μαγειρευθῇ τὸ πιάδιόν σου; ἀλλ' ἅς

ἀφήσωμεν τοὺς ἀστεϊσμούς· ἀνάγνωσον μοι τινὰ τεράχια.

Ὅστις δὲν ἤκουσε τὸν ποιητὴν Ρεγάλδην ἀπαγγέλλοντα, δὲν δύναται νὰ φαντασθῆ μέχρι τίνος βαθμοῦ ἐνθουσιᾶται, πόσον εἶναι εὐστροφὸς καὶ ἀρμονικὴ ἡ φωνὴ του, πόσον αἱ χειρονομίαι του ἐκφραστικαὶ καὶ ἀβίαστοι.

Μοὶ ἀνέγνω ὀλίγας στροφὰς πνεούσας τὸ μῦρον τῶν Γραφῶν καὶ τὴν καλλιέπειαν τῆς Ἰταλικῆς Μούσης.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα θὰ τυπώσω, εἶπεν εἶτα, τὴν ἐποποιίαν μου, ἂν ὄχι ὀλόκληρον, δύο τοῦλάχιστον βῆψιδίας.

Οὕτω δὲ ὁμιλοῦντες κατεβαίνομεν ἐξερχόμενοι ἤδη τῆς πύλης καὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ πολυμαθοῦς *Κικέρωνος*.

— Εἰπέ μοι, ἠρώτησα τὸν Ρεγάλδην, εἶπέ μοι, σὲ παρακαλῶ τὸ μυστικόν σου· πῶς κοιτορρόνεις τὸ αὐτοσχεδιάζεις ἐνώπιον πλήθους ἀνθρώπων, εἰς θέματα ὑποχρεωτικά, δι' ἰσοφωνιῶν (1) πολλάκις ἐπιβαλλομένων;

— Τὸ μυστικόν μου εἶναι τριπλοῦν, ἀπεκρίθη· πνεύμα γοργόν, μνήμη ἀκαταμάχητος, οἶστρος αὐτοπαθῆς.

Μετ' ὀλίγον δὲ — *Κικέρων*! ἐκραύγασε, δὲν ὁμιλεῖς, δὲν λέγεις τι εἰς ἡμᾶς;

— Καὶ τί ἀγαπάτε; ἠρώτησεν ὁ *Κικέρων*, ὅστις ἐνόει καὶ ὠμίλει, σχεδὸν ὡς ὁ ἐντομολόγος, τὴν Ἰταλικὴν.

— Καὶ τί χωρίον εἶναι ἐκεῖ κάτω, ἀριστερᾶ, πλησίον τῆς Κορίνθου;

— Αἶ ἀφεντικό! ἀπεκρίθη δι' ὕφους ἱκανότητος, ἀλλ' ὁμιλῶν τώρα πρὸς με ἑλληνιστί! — τόσα πράγματα δὲν ἠδύνατο νὰ εἶπῃ διὰ τῆς Ἰταλικῆς — εἶπέ του ὅτι τὸ χωριὸ αὐτὸ εἶναι μίᾳ μεγάλῃ ἱστορίᾳ, τὸ χωριὸ ὀνομάζεται *Ἀναπνογὰ*.

— Ἄς ἀκούσωμεν τὴν ἱστορίαν, τῷ εἶπον.

— Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὑπέλαθεν ὁ *Κικέρων*, ἐδίδασκε ἐκεῖ ἐπάνω στὸ Κάστρο τὸν καιρὸ τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ οἱ εἰδωλολάτραι τὸν ἐγκρέμισαν ἀπὸ κεῖ ἀπάνω καὶ ἤρθε κατακυκλώνοντας τὸν κατήφορον, ὅσῳ ποῦ πῆρε τὴν ἀναπνοή του σὲ αὐτὸ τὸ χωριό. Γιὰ τοῦτο τὸ λένε καὶ σήμερᾳ *Ἀναπνογὰ*.

— Ἄλλο τι δὲν ἠξεύρεις νὰ μᾶς εἰπῆς; ἠρώτησα.

— Ξέρω πολλά, ἀφεντικό, μὰ δὲν τὰ λέω γιὰ τὴν τὰ σημειοῦναι στὸ τευτέρι του ὁ φράγγος. Ἔτσι μοῦ τόκαμαν προχθὲς δύο μιλόρδοι Ἰγγλέζοι. Ἀκούουν ἀπὸ μᾶς, κάνουνε βιβλία καὶ κερδίζουνε βιό.

Ἀποπέμπσαντες τὸ πρῶτ' οὓς ἵππους, κατέβημεν εἰς τὴν Κορίνθον πεζοί. Μετὰ πέντε ὥρας ἐ-

(1) Οὕτως ὀνομάζω τὸ Ἰταλικὸν rima, διότι αἱ ὀκτώ συλλαβαὶ τῆς λέξεως «ὁμοιοκαταληξία,» πληροῦσι τὸ ἥμισυ τοῦ ἀηδεστάτου ἐκκαίδεκα-συλλάβου στίχου.

πλέομεν ἤδη τὸν Σαλαμίνιον κόλπον καὶ τὸ ἐσπέρας τὸ ἀτμόπλοιον ἐπανεφέρεν ἡμᾶς εἰς Πειραιᾶ. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ δὲν μᾶς ἄφινον αἱ ἀναμνήσεις τοῦ ἐντομολόγου. Πλησίον τῆς προκυμίας ἀπαντήσαντες τὴν χαρίεσαν τοῦ λευκώματος κυρίαν, ἐπλησιάσαμεν εἰς αὐτὴν καὶ τὴν ἐχαιρετήσαμεν.

— Κυρία, συγχωρήσατέ μου τὴν τόλμην τῆ εἶπεν ὁ σύντροφός μου. Τι ἄρα ἔγραψεν εἰς τὸ λευκώμα σας ὁ χαριτωμένος θηρευτὴς τῶν ζωφίων;

— Ἄγνοῶ, ἀπεκρίθη γελῶσα.

— Δὲν εἶδατε εἰσέτι τὴν ζωγραφίαν!

— Δὲν εἶδον οὔτε τὸ λευκώμα μου.

— Πῶς εἶναι δυνατόν; μήπως δὲν σᾶς τὸ ἐπέστρεψε;

— Ἐμελλε νὰ μὲ τὸ φέρῃ τὴν Κυριακὴν, ἐπιστρέφων, ὡς ἐγώ, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου, ἀλλ' ὡς φαίνεται κυνηγῶν ὠραῖόν τι ζωφίον εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Ναυπλίου ἐλησμόνησε καὶ ἑαυτὸν καὶ τὴν ὥραν τοῦ ἀπόπλου. Δὲν τὸν εἶδον πλέον!

— Θὰ σᾶς ζητῆ... εἶπεν ὁ φίλος μου.

— Εἰς τὴν νῆσον τοῦ Κύκλωπος, προσεῖπον ἐγώ.

Καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἀναβάντες εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἐτελέσαμεν τὴν τετραήμερον ἡμῶν ὀδοποιρίαν.

Δύο σχεδὸν ἔτη παρήλθον ἔκτοτε, ἀλλ' ὁ Ρεγάλδης δὲν ἐλησμόνησε τὸ ἱερογραφικὸν ποίημα του.

Ἐξεδόθη ἀρτίως ἐκ τυπογραφίας τῆς φιλανθοῦς Ζακύνθου.

LA BIBBIA
Canti

DI G. REGALDI.
ἦτοι

Αἱ Γραφαὶ, ἄσματα I. Ρεγάλδην.

Εἶδομεν ἤδη τίς τοῦ ἔργου του ὁ σκοπὸς καὶ πῶθεν ὠρμήθη πρὸς τὴν ἰδέαν του. Ἄς ἐνδιατριψώμεν μικρὸν εἰς τὴν διασκευὴν καὶ εἰς τὴν ποιήσιν.

Δύο εἶναι τὰ ἄσματα, ὧν τὸ πρῶτον δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς προοίμιον, ἀλλὰ προοίμιον πληρὲς ἐνθουσιασμοῦ καὶ ποιήσεως, ἐνθα εὐωδιᾷ ὁ λίβανος τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς μυεῖται τῶν ὑψηλῶν μυστηρίων τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὑπὸ τοῦ ἐρημίτου Χρυσοστόμου, ὅστις «χρισθεὶς» τὸ Δευτικὸν χρίσμα ἐπόθει νὰ καθάρισῃ τὴν «μολυνθεῖσαν ἐκκλησίαν, ἥτις ὑφοῖ νοσοῦσαν τὴν κεφαλὴν τῆς ἀπὸ τοῦ λόφου τοῦ Ταρπηίου» (1).

Ἡ διδασκαλία τοῦ γέροντος μοναχοῦ φθάνει εἰς ὕψος ἀνάλογον τοῦ μεγαλείου τῶν χριστιανικῶν δογμάτων. Πείθει δὲ τὸν ποιητὴν καὶ τῷ ἐμπνέει τὴν ἱερὰν φλόγα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Οὕτω περαίνεται τὸ α. ἄσμα.

(1) Unto del crisma de' Leviti, ei volle Rinverginar la maculata chiesa, Che dal Tarpeo l'infermo capo estolle. Canto I σελ. 7.

Εἰς δὲ τὸ β'. ἄρχεται τῆς ἐποποιίας τὸ ὕψωμα διὰ τῆς γενέσεως τοῦ κόσμου. Ζωγραφεῖται ἡ παρακοὴ τοῦ πρώτου ἀνθρώπου, ἡ ἀπὸ τῆς Ἑδὲμ ἐξέλασίς του, ἡ ἀδελφοκτονία, ὁ κατακλεισμός κτλ.

Ὅποια γραφίς, ὁποῖος ἐνθουσιασμός ἐπικρατεῖ κατὰ τὴν διαγραφὴν τῶν χαρακτήρων καὶ τῶν εἰκόνων! ὁποῖον τὸ ὕψος τῶν ἰδεῶν καὶ ἡ χάρις τῆς ἐκφράσεως καὶ ἡ εὐκολία!

Ἴδου πῶς γράφει τὴν Γένεσιν τοῦ κόσμου καὶ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον.

Ἐν ταῖς Γραφαῖς ὁ νοῦς τοῦ Κόσμου, Θεὸς καὶ Λόγος ἐξηγεῖται·

Εἶπεν « Ἄς γίνῃ » καὶ κινεῖται

Τὸ Χάος πνέον ὄργανον,

Τὸ Χάος φρίσσει καὶ μυκάται

Καὶ πλέουν εἰς τὸ φῶς στοιχεῖα,

Σκιρτοῦν φυτὰ, σκιρτοῦν θηρία

Εἰς τῆς ζωῆς τὸν ἀσπασμόν.

Εἶπεν « Ἄς γίνῃ » καὶ ἐν τῷ ἄμα

Ὁ ἄνθρωπος εἰς τύπον θεῖον

Δημιουργεῖται, σκῆπτρον σεῖων

Δυνάμεως καὶ προσταγῆς.

Τάξεις ἀγγέλων, Γῆ, ἀστέρες,

Τονεῖτε ἱερόν τι ἄσμα·

Ἄς ψάλωμεν τὸ θεῖον πλάσμα,

Τὸν πρῶτον ἄνθρωπον τῆς γῆς.

Ἀδάμ εὐδαίμων! ἐν ἐκστάσει

Βλέπει τὰ ἔργα τοῦ Ὑψίστου

Καὶ οἱ σπινθῆρες τῆς ψυχῆς του

Τοῦ πυρακτοῦν τοὺς ὀφθαλμούς.

Θαυμάζει κύκλω του τὴν φύσιν

Πλουσίαν δωρημάτων θεῖων

Καὶ εἰς τὸ ἄπειρον εἰσδύων,

Βαρεῖς προπέμπει στεναγμούς.

Ἀλλὰ πρὸς τὸν δημιουργόν του

Τὸν πρῶτον ὕμνον πῶς νὰ χύσῃ;

Ἐντὸς τοῦ στόματός του φρίσσει

Παλμὸς καὶ ῥοὺς ἀρμονιῶν...

Ἀπὸ τ' ἀνήσυχά του χεῖλη

Ὁ λόγος εὐκολὸς ἐκβαίνει,

Ὅστις ταχὺς παντοῦ προβαίνει

Δημιουργὸς κοινοβίων.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκ τοῦ Παραδείσου ἀποπομπὴν καὶ τὴν ἐξορίαν, οὕτως ἐξιστορεῖ τὸ ἔγκλημα τοῦ Κάιν

Ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐα

Ἐπλήθυνον τὴν ἐξορίαν

Μὲ γένος ἄμοιρον ἐλπίδων.

Μάτην τὸ πρῶτον τέκνον εἶδον

Ὡς βλάσασμον τῶν συμφορῶν.

Φεῦ! ὁ πρωτότοκος υἱὸς τῶν Κατηραμένων ἐγεννήθη, Ὡς προῖκα φέρων εἰς τὰ στήθη Τὸν ὄφιν τὸν φαρμακερόν.

Ὡ φαῦλε Κάιν... Εἰς τὸν νοῦν του Σατανικὰ συρίζουν ἔπη

Καὶ φθονερὸς τὸν Ἄβελ βλέπει,

Καὶ πνέει μῖσος καὶ ὀργήν.

Εἰς τὸν Βωμὸν Θεοῦ ἀγάπης

Τοῦ ἀδελφοῦ τὴ αἷμα χύνει·

Κεῖται ὁ Ἄβελ, ἐν γαλήνῃ

Ἐξηπλωμένος εἰς τὴν γῆν.

Ὅσιν Ἄβελ, ὦ ἐγείρου

Καὶ σπεῦσον συγχωρῶν τὸν φόνον!

Οὐαὶ! πρὸ τοῦ Κυρίου μόνον

Οἱ τελευτῶντες ἐξυπνοῦν.

Ἡ σὰρξ αὐτὴ ὠχρὰ καὶ κρία

Καὶ τὰ νεκρὰ τὰ βλέμματά του

Τὴν πρῶτην νίκην τοῦ θανάτου

Εἰς τοὺς λαοὺς διακοινοῦν.

Εἰς τὴν ἐποποιίαν του ταύτην, ἥς τὴν μεταφρασὴν εἰς γερμανικὴν ἀνήγγειλεν ἤδη μίᾳ τῶν ἐν Πράγῃ (Praga) ἐφημερίδων, δύο προφαίνονται πλεονεκτήματα, ἡ ὑψηπέτητα τοῦ Δάντου καὶ τοῦ Μόντου ἡ καλλιέπεια, ἡ δὲ λέξις, καθ' ἃ εἶπεν ὁ εἰς τῶν δύο κορυφαίων τῆς Γαλλίας ποιητῶν C'est de l'or ciselé par un Benvenuto Cellini, εἶναι χρυσολογὸν ἐσμειλεμένον ὑπὸ χειρὸς καλλιτέχνου.

Γ. Χ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ.

ΟΙ ΑΝΤΙΠΑΘΕΙΣ ΣΥΖΥΓΟΙ
ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΡΑΣΤΑΙ ΗΓΑΠΗΜΕΝΟΙ.

—ο—
ΔΙΗΓΗΜΑ

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Α.

Ἐν τινι δωματίῳ τοῦ πύργου τοῦ Βικ (Vic), νύκτα τινὰ τοῦ Αὐγούστου 1826, περίξ κλίνης, ἐφ' ἧς ἔκειτο λειποψυχῶν ἀνὴρ τις τριακοντούτης, ἴσαντο δύο γυναῖκες καὶ γέρον τις, ἰατρὸς ὡς ἐφαίνετο. Ἡ μὲν τῶν Κυριῶν, ὠραία εἰσέτι, ἐπλησίαζεν εἰς τὰ πενήκοντα ἔτη· ἡ δὲ ὑψηλὴ, ἄπαχος καὶ μελαγχρινὴ ἦτο ἀξιολάτρευτος, μετροῦσα εἰκοσιῆς μόλις ἔτη. Ἀμφότεραι δ' ἠσχολοῦντο εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν πρὸς φλεβοτομίαν τοῦ ἀσθενοῦς ἀναγκαίων, ἐνῶ τὸν σφυγμὸν του ἠρεύνα ὁ ἰατρὸς ἀνησυχῶς. Μετὰ τὰς προπαρασκευὰς ταύ-

τας, εκέντησεν ο ιατρός τον βραχιονα του ασθενους, και το αιμα ανεβλυσεν.

— Εσώθη! ανεκραξεν ο ιατρός μετ' ου πολυ αναλαμβάνει, και δεν εχει πλεον αναγκην, κυρία μου, ειμη περιποιήσεως και ησυχίας· σας παρακαλώ προσέτι να μη τον αφήσητε να δμιλη, αν δε, αναλαβών εντελως τας αισθήσεις του, ζητήση πληροφορίας περι του συνοδοιπόρου, μόνον μετά πολλας ημέρας να τον είπητε ότι ητον ευτυχέστερος αυτού, υποκύβηκτος εις το δυστύχημα, υπερ υπέστησαν.

Μόλις έτελείωσε τας παραγγελίας, και ο ασθηνής ανοίξας τους οφθαλμούς, ήρώτησε που ερίσκειται.

— Εύρισκεσθε εις τον πύργον του Βικ, πλίσιον των Βανιέρων, εις την φροντίδα της κομήσεως κυρίας Δελομεγά, και της ανεψιάς της δόνας Άννης, άμφοτέρων άριστων νοσοκόμων, άπεκρίθη ο ιατρός. Ησυχάσατε, κύριε· πρό μικρού έλεγον εις τας κυρίας, ότι έγγωμαι περι ήμων, εάν μείνητε ήσυχος. Τότε μη περιστρέψετε και προσέξατε να δμιλήτε όσον τί δυνατόν ολιγώτερα! Θα δώσω τας αναγκαίας οδηγίας εις τους προσεκτικους φύλακας σας, και τή επαύριον επανέρχομαι. Ηδη έξήλθεν ικανόν αιμα και ο σφυγμός ηλαττώθη. Έν περίδεμα, δόνα Άννα, παρακαλώ . . κάλλιστα . . . άρκει . . . μη τώρα κινείσθε· μετά μίαν ώραν ολίγη πισιάνη, ή, εάν υπάρχη ταραχή, απόβρεγμα φιλλύρας, Ύγιαίνετε, κυρία και καλήν εντάμωσιν αυριον. Έάν δεν είχον δύο επικινδύνως ασθενοῦντας εις Βανιέρως, εκοιμώμην ενταῦθα, αλλά πρέπει να τους ιδω πρώτ, λοιπόν αναχωρώ, και πρό πάντων ουδεμία συνδιάλεξις. Και ο αδδολεσχος ιατρός, άνίκανος να συμμορφωθή προς την διαταγήν του, έξήλθε μετά τινος υπηρέτου περιμένοντος εις τον αντιθάλαμον, ήπευσε, και έλαβε την προς Βανιέρως άγουςαν.

Ένω ο ασθηνής αναισθητέι, αι δε κυρία, καθήμεναι παρά το προσκεφάλαιόν του, αφίνονται εις τας σκέψεις των, ως γνωρίσωμεν αυτούς εντελέστερον, και ως διγηγηθώμεν τά εις τον ασθηνή συμβάντα.

Την αυτην εκεινην εσπεραν, περι την εννάτην, δύο οδοιπόροι εντός ταχυδρομικής άμάξης έπορευόντο κατά πάσαν πιθανότητα εις Βανιέρως· και αυτοί μεν εκοιμώοντο, ο δε άμαξηλάτης, άκρι κοιμώμενος εξωθεν, ειχεν αφήσει τας ήνίας και ουτως οι ήπποι εβάδιζον αχαλίνωτοι. Ο καιρός, κατά πάσαν την ημέραν συννεφώδης, έτραπή ηδη εις θύελλαν, ήτις από τινων στιγμών έμυκάτο. Εύρίσκοντο δε προς δρόμον καταφερή και λοξόν, παρατεινόμενον προς βαθειαν χαράδραν, ότε άστραπή ζωηροτάτη και πάταγος κεραυνού έφόδησαν τους ήππους, και μετά τινος στιγμάς δρόμου εναιερίου, ουτως ειπεΐν, έρρίφθη το όχημα εις της χαράδας το βάθος. Κατά δυσεξηγητον ευτυχίαν ο άμαξηλάτης, ριφθείς μακράν, έλαβε μόνον μικρόν τραῦμα εκ δε των συνοδοιπόρων, αν και άμ-

φοτεροι δεν έδιδον σημεια ζωής ότε τους άνεσυρον, ο μεν εις ου ο κρόταφος ητον ηνεωγμένος, ήτο νεκρός, ο δ' έτερος μόνον τον πόδα του ειχε πληγώσει.

Χωρικοί τινες έλκυσθέντες από τας φωνάς του άμαξηλάτου και δραμόντες προθύμως, μετεβίβασαν επί φορείου εκ κλάδων τους δύο δυστυχεις εις τον πύργον του Βικ, ολίγον απέχοντα από το μέρος της συμφορας.

Τίνες ησαν οι συνοδοιπόροι ουτοι ηγνοείτο, αλλά εικάζετο εκ της ενδυμασίας, ότι ο επιζήσας ητο κύριος του άλλου· πλούσιαν δε ειχε την ενδυμασίαν και ητο θελκτικώτατα ώραιος, καιτοι πάσχων υπό του τραύματος.

Τας κυρίας ώνομάσαμεν ήδη. Η υποκόμησα Δελομεγά, Γαλλίς, από τινων έτων χήρα δευτέρου άνδρός, Ισπανου μετ' ου μικρόν συνέζησεν, επανήλθεν ίνα κατοικήση την πατρίδα της, χωρίς εν τούτοις να άπομακρυνθή της Ισπανίας, όπου ειχε και σχέσεις και συμφέροντα.

Η δε δόνα Άννα, τουτο μόνον ηξεύρομεν, ητον ανεψιά της, έλθουσα μετ' αυτης εξ Ισπανίας. Και τοι ερημιτικώς ζωσαι, αι κυρία αυται, ουχ ηττον εξήρχοντο, μόνον ίνα επισκεφθώσι καλύβας τινάς, εν αις έλατρεύοντο, δεν συναναστρέφοντο ειμη μετά του εφημερίου της ενορίας των, και του ιατροῦ Αρχιάκου, γνωστου ήδη εις ήμας, ουδέποτε δε έπορευόντο εις την πόλιν.

Β.

Μην περίπου παρήλθεν από της εσπερας του τραγικού συμβάντος, και αι έλπίδες του ιατροῦ δεν ειχον πραγματοποιηθή όσον ταχέως έπίστευεν, διότι, άμα ανεχώρησεν, επήλθον έμέσεις αίματος μετ επιφόβου στενοχωρίας, και κατέστησαν επί πολλας ημέρας άμφίβολον την ύπαρξιν του ασθενοῦς. Αι δε κυρία άπαύστως παρ' αυτον μένουσαι, κατώρθωσαν, διά των φροντίδων των μάλλον, να σωθή, ότε δε τέλος ητον εκτός κινδύνου, εξέφρασε προς αυτας μεγίστην ευγνωμοσύνην και ενταυτῶ τας επληροφόρησεν ότι έσωσαν την ζωήν του κόμητος δε Ραγέλ, πορευομένου εις Βανιέρως ίνα ίαθῆ δι' αλλαγής του αέρος. Αι δε κυρία επιθυμούσαι να επιταχύνωσι την ανάρρωσίν του, έποίουν προς τουτο απ' εκεινης της ήμέρας, ότι ηδύνατο, και ιδου συνεχως άναγνώσις τερπνή, μουσική, περίπατοι εντός ώραιου παραδείσου και επαγωγαι συνδιάλεξις, εν αις το σπουδαϊον και πεπαιδευμένον πνεῦμα της δόνας Άννας απήστραπτε μεθ' όλης αυτου της λαμπρότητος, ή δε ψυχή της ανεδεικνυτο εις την καθαράν αυτης καλλονήν. Ο δε κόμης ήπόρει εύρίσκων τας στιγμάς ταύτας βραχείας, διότι συνειθισμένος άχρι τουδε εις τας επιπλάστους εκεινας ήδονάς και απολαύσεις, αιτινες δεν εγχαταλείπουσιν εις την ψυχήν ή κενόν, ένόει ηδη ότι υπάρχουσιν άλλοι ευτελέστεραι, μη φέρουσαι μεθ' έαυτων την αηδίαν και τον κόρον, και απήλαυεν αυτών

άπληστως, τερπόμενος πλησίον της δόνας Άννης.

Ένίοτε, εν τούτοις, ζοφερά σκυθρωπότης τον εκυρίευσεν, και παραδόξως το αίσθημα τουτο μετεδίδετο ευθύς εις την ώραϊαν του σύντροφον. Εσπεραν τινά, αφού, μετά μακρόν περίπατον, ανεπαύοντο αφινόμενοι άμφοτεροι εις βαθειαν όνειροπόλησιν, ή αιφνιδια εμφάνισις της Κυρίας Δελομεγά, εκπλαγείσσης διά την σιωπήν των, τους ηνάγκασε να αναφρίζωσι· περιπλεχθέντες δε εις τας έρωτήσεις της, ο μεν κόμης προύφρασίθη κάματον, ή δε δόνα Άννα κεφαλαλίαν και ουτω άπεσύρθησαν μετά τρόμου, αν ηδυνάτου να υποκρύψωσιν.

Η υποκόμησσα, ένόησε τον τρόπον εκεινον, έπειδή δε ανησυχοῦσα ζμεινεν άυπνος μέγα μέρος της νυκτός, υπέκυψε την πρωϊαν εις τον ύπνον, και ηγέρθη άργότατα.

Η πρώτη φροντίς της ητο να έρωτηση περι της ανεψιάς της· λόγους τινάς άκατανοήτους έλαβεν εις άπάντησιν, οίτινες τη έπροξένησαν αληθή φόβον· επέμενε να μάθῃ ότι έπρεπε να φοβηται· ή θαλαμηπόλος τη ενεχείρισεν επιστολήν, αν η δόνα Άννα, αναχώρησασα πολλά πρώτ μετά της θαλαμηπόλου της, τη παρήγγειλε να δώση όσον ταχύτερον. Η Κυρία Δελομεγά άπεσφοράγισεν αυτην, και ανέγνω τα εφεξής :

« Συγχωρήσατέ μοι, αγαπητή θεία, την νέαν θλίψιν, αν θα σας προξενήσω· φαίνεται ότι προωρισται να σας προξενώ τοιαύτας άπαύστως. Φευ! ή θέλησίς μου άδυνατεί να τας άποτρέψη! Ίσως έμαντεύσατε τι θα σας είπω· γνωρίζετε ότι χθές έτι ηγνόουν, ότι μόλις τολμῶ να σας όμολογήσω. Αγαπῶ τον κύριον δε Φαγέλ, και τον αγαπῶ περιπαθῶς. Αλλ' ίνα μη προδοθῆ το δυστυχές τουτο πάθος, ή μάλλον άμάρτημα, έπρεπε να φύγω. Φεύγω δε, κατακλύζουσα με τα δάκρυά μου το κατώφλιόν σας, διότι αν το διέλθω, δεν θέλω τον επανίδει πλεον! Πορεύομαι εις την Αγίαν Μαρίαν της Βαλλαδολέτου, εκει δε παρά τη άνδραδέλφη σας, παρά τη φίλη μου Ευφρασία, θα προσπαθήσω να αναπληρώσω την άπουσίαν σας, πολυαγάπητή μου θεία, διότι ως προς έμε ή τάλαιπωρία μοι είναι προσφιλής, ο δε θάνατος έτι γλυκύτερος.

» Επειδή δε δεν δύναμαι μόνη μετά της Ελίζας να όδοιπορήσω, θα παρακαλέσω τον εφημεριον να μάς συντροφεύση· πρό πολλου μελετᾶ την εκδρομήν ταυτην και δεν θα μοι το άρνηθῆ, δεν άποτυγχάνει, άλλως τε, ο προστρέχων εις αυτον.

« Ύγιαϊνε, φίλη και αγαθή θεία· ή φρόνησίς σας ως ευρη πρόφασιν διά το αιφνίδιον τουτο ταξειδιόν μου. Τι θα συλλογισθῆ εκεινος, θεέ μου! Α! μετά πῶς άυπομονησίως περιμένω άπάντησίν σας. Εν τούτοις μη μοι όμιλείτε ποσῶς περι αυτού. Ω! όχι, μη μοι όμιλείτε! δεν είναι χρέος μου να το λησμονήσω· Ενθυμείσθε, αγαθή μου θεία, και δέσσεθε υπέρ της δυστυχούς

Άννης.

Αν και κατεπλάγη υπό της αναγνώσεως της επιστολής ταυτης, ή κυρία Δελομεγά ηδυνήθη να καλύψῃ την αληθή αιτίαν της αναχωρήσεως ταυτης, ειπούσα εις τους οικείους ότι ή ανεψιά της ανεχώρησε διευθυνθείσα προς την Ισπανίαν μετά του αγαθου εφημερίου, όπου ψυχή θλιβομένη και υποφέρουσα την καλεϊ, και ότι μετ' ολίγον θέλει επανέλθει.

Ταῦτα επανέλαβε κατά το πρόγευμα εις τον ξενον της, όστις εφάνη ηττον εκπληχθεις, ή όσον εκεινη περιέμενε.

— Κυρία μου, τη είπε, και εγῶ εκόπευον σημερον να σας αφήσω, φέρον μετ' έμου ζωηράν και αιωνίαν ευγνωμοσύνην διά την γενναϊαν φιλοξενίαν σας. Αλλά πρέπει να σας είπω ότι ή άπουσία της δόνας Άννης μοι επιβάλλει καθήκον να μη σας αφήσω μόνην, τουλάχιστον μέχρις ότου επανέλθῃ εκεινη· έχω όμως αναγκην να σας όμιλήσω. Ειμή δυστυχής, είσθε αγαθή, θέλετε με οικτείρει, ο δ' οικτος άνακουφίζει.

— Σας άκούω, κύριε.

— Έχω άφορμάς να επιπλήξω έμαυτον διά πολλας του βίου μου περιστάσεις αλλά, πιστεύσατε ότι ο βίος μου έχει το διαφέρον, ή δε όμολογία των άδικιών μας δύναται να τας ελαφρύνῃ. Εγῶ βλέπω τας έμας και ουδόλωσ θέλω τας υποκρύψει.

— Έχομεν πάντες, κύριε κόμη, αναγκην επεικειας, και όμως δεν έχετε αναγκην του προοιμίου τουτου, όπως τυχετε της συμπαθείας μου.

— Πιστεύω, κυρία, και άρχομαι.

Γ.

— Η ανατροφή μου επετράπη εις την φροντίδα τροφου, διότι ημην μονογενής και πλούσιος, εξηκολούθησεν ο κύριος δε Φαγέλ· τα ολίγα μου ταῦτα προτερήματα προήρχοντο εξ αγαθής φύσεως, αν ή κακή άγωγή δεν ηδυνήθη να μετατρέψῃ ολοτελως. Ημην δεκαοκτώ έτων κατά την άποφραδα εκεινην εποχήν, καθ' αν ή Γαλλία, χήρα άνδρῶν, έβλεπε την γενναϊόψυχον αυτης νεολαϊαν άφοσιουμένην εις την άμφίβολον των μαχών τύχην, απ' ης και έμε ουδεν ηδύνατο να άποτρέψῃ, άλλ' οι άπομεμονωμένοι γονεις μου άπεφάσισαν να μεταχειρισθώσι το μόνον μέσον, ο τουλάχιστον παρενέβαλε χρονοτριβήν και μοι προέτεινον να νυμφευθῶ. Επειδή δε ηθανόμην την γενναϊότητα και την τόλμην της ηλικίας μου, ποσῶς δεν με έφόβιζεν ο στρατιωτικός βίος μ' όλους αυτου τους κινδύνους και κατά πρώτον άντέστην εις τας ένστάσεις των· είθε επέμενον μέχρι τέλους! δεν έθλιβόμην σημερον με την άπόλειαν της πολυτιμου έλευθερίας μου! Αλλά τέλος νικηθείς υπό των ίκεσιών της μητρός μου, συγκατένευσα εις την επιθυμίαν της. Μοι εξέλεξαν ως σύντροφον πλούσιαν ορφανήν, χωρίς ποσῶς να την γνωρίζω, και παρουσιάσθην εις αυτην μόνον την προτεραιαν του γάμου μου. Εϊδον πεντεκαιδεκαετη νέαν, σχεδόν

δυσειδή, θέλοντες δὲ νὰ δικαιολογήσωσι τὸ ἰσχνὸν καὶ τὸ ἄσχημον τοῦ σώματός της, μοὶ ἔλεγον ὅτι ἦτον δῶδεκα μόνον ἔτων. Μόνον ἡ μορφή της μοὶ ἀπεκαλύφθη, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἠθικόν· ἔλεγον ὅμως ὅτι ἦτον ἀρίστης ἀγωγῆς, κατὰ δὲ τὸ φαινόμενον ἦν δειλὴ καὶ ὠμίλει ὀλίγιστα. Πάντα ταῦτα οὐδόλως ἦταν ἐλκυστικά· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ εὐρω ἔρωτα καὶ σύνδεσμον οὕτω προπρασκευασθέντα, ἐνέδωσα καὶ ὁ γάμος ἐτελέσθη.

Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν τελετὴν, ἡ ὁποία ἐγένετο ἀθόρυβος, ἡ σύζυγός μου, κατὰ τὰ προτοῦ συμφωνηθέντα, εἰσήλθεν εὐθὺς εἰς τὴν κατάστημα ὡς ὑπότροπος, ἐγὼ δὲ μετὰ τινος φίλου, ὅστις ὑπῆρξε παιδαγωγός μου, ἀνεχώρησα ἵνα ἐπισκεφθῶ τὴν Ἰταλίαν, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Συρίαν καὶ Αἴγυπτον. Σὰς ἀπαλλάττω, κυρία, τῶν κατὰ τὰς ὁδοιπορίας ἐντυπώσεών μου, ἀσθενεστάτων ἔμπροσθεν τῶν ἐντυπώσεων ἐνδόξων συγγραφέων, οἵτινες διῆλθον τοὺς αὐτοὺς τόπους, ἂν καὶ αἱ μακρὰί μου αὐταὶ ἐκδρομαὶ μοὶ προσέφερον ἀπολαύσεις, ἀς ἐκουσίως ἐμήκυνα. Ἀλλ' ἡ πάσχουσα ὑγεία τῆς μητρός μου, μὴ δυναμένης νὰ ὑπομείνῃ τὴν ἀπουσίαν μου, μὲ ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου ὅμως φθὰς θραδέως δὲν ἠδυνήθη νὰ τύχω τοῦ τελευταίου ἀσπασμοῦ της.

Ὁ πατήρ μου, γέρον ἤδη, δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ τὴν θλίψιν ταύτην· ἀσθενήσας εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπάνοδόν μου, ἀπέθανε μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὰς ἀγκάλας μου. Οὕτως ἔχασα τοὺς γονεῖς μου, οἵτινες μὲ εἶχον τοιουτοτρόπως κρατήσει πλησίον των ἵνα εὐδαιμονήσω! Ἐθὺς ὁ Θεὸς νὰ τοῖς συγχωρήσῃ τὸν ματαιωθέντα ἐγωϊσμόν!

Μετὰ τὰς πρώτας ἡμέρας, ἀς ἀφιέρωσα εἰς τὴν θλίψιν μου, ὠφείλον νὰ σκεφθῶ περὶ τῆς ἐπιβληθείσης μοὶ γυναικός· ἔπρεπε νὰ ὑπάγω εἰς αὐτὴν καὶ νὰ ἀναλάβω τὴν δουλείαν μου, ὀλίγον ἐπαισητὴν μέχρι τοῦδε. Ἀνεχώρησα λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόλιν, ὀλίγον ἀπέχουσαν τοῦ τόπου, ὅπου ἦτον τὸ ὑποτροφεῖον· τὴν ἐζήτησα καὶ ἡ διευθύντρια μοὶ τὴν πρоруσάξει. Ποτὲ, κυρία, δὲν θὰ δυνῆθῃ νὰ σὰς περιγράψω τὴν δυστρέσκειαν, ἣτις μ' ἐκυρίευσεν ὅτε εἶδον εἰσελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα, ἰσχνὸν πάντοτε, ταλαιπῶρον, καὶ ἐπὶ πλέον φορικτὰ ἐστιγματισμένον ὑπὸ εὐφρογίας, ἣν ὑπέστη πρὸ μικροῦ. Φαντασθῆτε μὴλα παρειῶν ἐξέχοντα, ὀφθαλμοὺς ἄνευ βλεφαρίδων, μέτωπον φαλακρὸν, ὄψιν μεστήν ἐρυθημάτων ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ εἰκὼν δὲν δύναται νὰ σὰς παραστήσῃ τὴν ἀληθῆ ἀσχημίαν της. Δὲν εἰδεύρω ἐὰν ὁ ἥλιος τῆς Ἀφρικῆς, ὅστις σχεδὸν μὲ ἐμάυρισεν, ἂν αἱ λύπαι καὶ αἱ ὁδοιπορίαὶ, αἵτινες μὲ εἶχον κουράσει, καὶ ἡ ὀλίγη φροντίς, ἣν κατέλαβον διὰ νὰ καλλωπισθῶ, δὲν εἰξεύρω, λέγω, ἂν ταῦτα παρήγαγον ἀνάλογον ἀποτελεσμα ἐπ' αὐτῆς, ὅπως δῆποτε τὸ πρῶτον αὐτῆς κίνημα, ὡς καὶ τὸ ἐμὸν, ἦτο νὰ ὀπισθοπορήσωμεν ἐν βῆμα, ἐν εἶδει ἀνθολογίας. Καθίσκοντες ἐν τούτοις

ἀντιλλάξαμεν ἀφρέκτους τινὰς λόγους, ἐκείνη οὐδεμίαν μοὶ ἀπέτεινε ἐρώτησιν, τὸ μέλλον ἡμῶν ἀφορώσαν, ἐγὼ δὲ ἀπέφραγον νὰ τῇ ὁμιλήσω περὶ αὐτοῦ. Οὕτως ἀμόφτεροι ἐχωρίσθημεν μετ' ὀλίγον, θερμῶς ἐπιθυμοῦντες, κατ' ἐμὲ τοῦλάχιστον, ὅπως μὴ ἐπανιδώμεν ἀλλήλους.

Ὅτε ἐπληθύνθη εἰς τὰ ἴδια, ὁ κύβος ἦτο πλέον ἐρριμμένος· Ἐγραψα εἰς τὸν θεῖόν της, τὸν κηδεμόνα της, ὅτι οὐδέποτε θέλω ἀγαπήσει τὴν ἀνεψίαν του, καὶ ὅτι, μὴ θέλων νὰ τὴν καταστήσω δυστυχῆ, ἀπεφάσισα νὰ μὴ συζήσω μετ' αὐτῆς, ὅτι δὲ ἦτον ἀνωφελὲς νὰ καταφύγῃ διὰ τοῦτο εἰς δικαστικά μέσα, διότι ἐγὼ οὐ μόνον ἤθελον νὰ τῇ ἀφήσω ἐλευθέρην τὴν ἀπολαύσιν της περιουσίας της, ἀλλ' ἔτι ἐὰν ἐδέχετο νὰ ἀνταμείψω καὶ ἐξ ἰδίων τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐλευθερίας της.

Ἡ ἀπόκρισις δὲν ἐβράδυνεν· ἦτον εὐγενῆς καὶ ἀγέρωχος· ὁ γέρον ἀπέχων πάσης ἐπιπλήξεως καὶ πάσης γνώμης, παρέδέχετο ἐν ὀνόματι τῆς ἀνεψιάς του τὴν περὶ χωρισμοῦ αἰτησίαν μου. Ἦρνετο δὲ νὰ δεχθῆ τι παρ' ἐμοῦ· ἐθεώρησα λοιπὸν οὐ μόνον ἀνωφελὲς καὶ ὀχληρὸν ἀλλὰ καὶ μὴ ὑποχρεωτικὸν τὸ νὰ ἐπιμείνω ἐπὶ τοῦ ἄθρου τουτοῦ. Ἄφοῦ δ' οὕτω διευθέτησα τὰς ὑποθέσεις μου, ἀνεχώρησα διὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τότε ἐπέπρωτο νὰ μοὶ ἀνοιχθῆ στάδιον ἄλλο.

Ἦμην εἰς σκοτίαν ὅτε συνέβη τοῦ Ναπολέοντος ἡ ἐπάνοδος· φρονίμως ποιῶν ἐπανῆλθον ἐπὶ τῆς ἠπείρου καὶ διαμείνας ἐν Ὀλλανδίᾳ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν ἑκατὸν ἡμερῶν, ἐπανῆλθον εἰς Γαλλίαν ἅμα μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τῶν ξενικῶν στρατευμάτων.

Θέλων δὲ νὰ ἀποφύγω πᾶσαν ἀφορμὴν πρὸς συνάντησιν τῆς συζύγου μου, προσεπάθουν νὰ μάθω τί ἐγένετο κατὰ τὰς πληροφορίες, ἀς ἔλαβον, δὲν κατόκει πλέον αὕτη εἰς τὴν Γαλλίαν. Τοῦτο μόνον ἠδυνήθη τὰ μάθω προσέτι ὅτι ἀπολέσασα τὸν γηραιὸν θεῖόν της, ὅστις διὰ διαθήκης τὴν κατέστησε κληρονόμον, ἀπεσύρθη μετὰ ταῦτα καὶ οὐδεὶς πλέον ἐγένετο περὶ αὐτῆς λόγος.

Αἱ πληροφορίες αὐταὶ μὲ εὐρησέτησαν, καὶ παντὶ σθένει ἐφρόντισα νὰ λησμονήσω ὅτι ὑπῆρξε. Πραχδοθεῖς εἰς τὴν δίαιταν τῶν ἀνθρώπων τοῦ συρμοῦ, ἀφιέρωσα τὸν καιρὸν μου εἰς τοῦ κόσμου τὰς ἀπατηλὰς ἡδονὰς, καὶ ὡς ἀμοιβὴν ἀπέβαλλον τὴν ὑγείαν μου. Πολλὰ φαντασίαι, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ζωηρὰ κατεῖχον τὴν καρδίαν μου· τὴν ἐνόμιζον πεπωρωμένην καὶ ἀναίσθητον ὅτε γνήσιος ἔρωτος μὲ ἐδίδασκεν ἐνταῦθα ὅτι δύναμαι καὶ ἐγὼ νὰ ἀπολαύσω τὴν πρῶτην γνωστήν μοι εὐδαιμονίαν. Ἀγαπῶ, κυρία, τὴν δόξαν Ἄνναν περιπαθέστατα· αὕτη ἡ ὁμολογία μετὰ τῶν προηγηθεισῶν σὰς ἀποδεικνύει διατὶ ἠθέλησα νὰ φύγω ἀπ' αὐτῆς.

— Σὰς οἰκτεῖρω, κύριε κόμη· καὶ δὲν δύναμαι εἰμὴ νὰ ἐπιδοκιμάσω τὸν ἀπόφασιν ἣν συνελάβετε.

— Ἀλλὰ φεύγων, κυρία, θέλω κατορθώσαι νὰ

γνωρίσῃ ἡ δόνα Ἄννα τὴν αἰτίαν τῆς ἀναχωρήσεώς μου· ἔρωτος ἄνευ ἐλπίδος καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ θυσιάζομενος, δὲν θὰ δυνῆθῃ νὰ τὴν αἰτιολογήσῃ.

— Θὰ σὰς οἰκτεῖρῃ ὡς ἐγὼ, κύριε! θὰ σὰς εἶπῃ ὅτι ὁ ἀκούων τὴν φωνὴν τῆς τιμῆς εἶναι ἄξιος ν' ἀκολουθήσῃ τὴν τῆς ἀρετῆς, καὶ ὅτι ἡ φωνὴ αὕτη σὰς προτρέπει νὰ πορευθῆτε αὐθις παρὰ τῇ Κυρίᾳ δὲ Φαγέλ, ἐὰν ἐκείνη συγκατατεθῇ.

— Ἡ δόνα Ἄννα εἶναι ἦττον σκληρὰ, κυρία· ἔταν διάπυρος ἔρωτος κατέχῃ τὴν ψυχὴν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποταχθῇ τις εἰς ζυγὸν ἀπαρέσκοντα· τοῦτο ἄλλως τε θέλει εἶναι προσβολὴ ἀναξία κατὰ γυναικὸς, ἣτις μέχρι τοῦδε δὲν δύναται εἰμὴ νὰ παραπονεῖται κατ' ἐμοῦ.

— Τὸ πῦρ ἄνευ τροφῆς ταχέως σβύνεται καὶ πάθος ἄνευ ἐλπίδος ταχύτερον κατευνάζεται. Καὶ ὑμεῖς θέλετε κατισχύσει αὐτοῦ.

— Οὐδέποτε, κυρία· ὁ ἔρωτος μου εἶναι βαθύτατα ἐρριζωμένος, καὶ ἀναγκαίως θὰ ἦναι διαρκῆς· εἴτα, δὲν σὰς εἶπον ὅτι αἱ ἔρευναί μου δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξακριβώσωσι τί ἀπέγεινεν ἡ κυρία δὲ Φαγέλ;

— Ἴσως δύναμαι νὰ τὸ ἐξακριβώσω ἐγὼ, κύριε, συγχωρήσατέ μοι ὅμως νὰ σὰς ἐρωτήσω ἐὰν πάντοτε εἴχετε τὸ αὐτὸ ὄνομα.

— Οὐχί, κυρία μου, πρότερον εἶχον τὸ οἰκογενειακὸν μου, δὲ Λανσιβάλ. Τὸ κτῆμα δὲ Φαγέλ μοὶ ἐκληροδοτήθη ὑπὸ τινος συγγενοῦς ἐπὶ τῷ ὄρφ τοῦ νὰ ἀναλάβω τὸ ὄνομά του, καὶ τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὴν δευτέραν ἐν Γαλλίᾳ ἐπάνοδόν μου.

— Ὡ ἐὰν τὸ ἐγνωρίζον ταχύτερον, κύριε κόμη! ἡ κυρία δὲ Λανσιβάλ εἶναι ἀναξία πάσης τῆς ἀγάπης σας· τὴν γνωρίζω, τὴν ἀγαπῶ, καὶ ἐὰν θέλητε δύναμαι νὰ σὰς ὀδηγήσω παρ' αὐτῆς.

— Οὐχί, οὐχί, κυρία, εἶναι ἀδύνατον. Ἐὰν δὲν ἐπιθυμῆτε νὰ αὐξήσητε τὴν δυστυχίαν μου καὶ νὰ μὲ ἀπελπίσσητε, μὴ ὁμιλεῖτε περὶ αὐτῆς.

Δ'.

Τὰ φθινόπωρον καὶ μέρος τοῦ χειμῶνος παρεῖλθον ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς δόνας Ἄννης, καὶ ὁ κόμη δὲ Φαγέλ κατόκει πάντοτε τὸν πύγον τοῦ Βικ, ὄντινα δὲν ἠδύνατο ἀποφασιστικῶς νὰ ἐγκαταλείψῃ. Ὁ βαθὺς καὶ μέγιστος ἔρωτος κατέφθειρε τὴν ὑγείαν του. Ἡμέραν τινὰ, ὅποτε ἐδοκίμασε ἀνωφελῶς νὰ καταλείψῃ τὸ δωμάτιόν του, παρεκάλεσε τὴν ὑποκόμησσαν νὰ ἔλθῃ παρ' αὐτῆς. Καὶ μετὰ τινὰς αἰτήσεις συγγνώμης.

— Κυρία, τῇ εἶπε, βλέπω ὅτι δὲν ἔχω πλέον νὰ ζήσω πολὺν καιρὸν· κατεπίεσθην εἰς τὴν συμβουλήν, ἣν μοὶ ἐδόσατε, καὶ αἰσθάνομαι ἤδη τὸ θάβρος νὰ ὑποταχθῶ πάλιν εἰς ζυγὸν, ὅν ὁ θάνατος μετ' ὀλίγον θὰ διαβρῆξῃ. Εἰς ὑμᾶς χρεωστώ τὴν μεταμέλειαν ταύτην καὶ εὐχαρίστησιν. Κατορθώσατε λοιπὸν, σὰς παρακαλῶ, ὥστε ἡ Κυρία δὲ Φαγέλ νὰ μάθῃ ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ συγχω-

ρήσῃ τὰς πρὸς αὐτὴν ἀδικίας. Λέγεται ὅτι εἶναι ἀγαθὴ, ἐὰν οὕτως ἔχη, θὰ συγχωρήσῃ καὶ αὐτὸν μου τὸν ἔρωτα, ὅν δὲν ἠδυνήθη νὰ δαμάσω.

— Οἱ πόθοι σας ἐκπληροῦνται, κύριε κόμη· θὰ τὴν ἰδῆτε σήμερον μάλιστα, ἀπέρχομαι ἵνα τῇ δώσω τὴν αἰσίαν εἰδήσιν, καὶ νὰ τὴν ὀδηγήσω πλῆσιον σας.

Μετὰ τινὰς ὥρας, ὁ κόμης, καθήμενος ἐπὶ μεγάλου θρανίου εἰς τὴν αἴθουσαν, συνδιελέγετο μετὰ τοῦ ἱατροῦ Ἀρχιάκου, ἡ μᾶλλον τὸν ἄφησε νὰ ὁμιλῇ, ὅτε κρότος ὀχλήματος ἠκούσθη εἰς τὴν αὐλήν.

— Ἦσυχία, κύριε κόμη, σὰς ἐξορκίζω, ἡσυχία! ἀνέκραξεν ὁ ἱατρὸς τρέχων συγχρόνως εἰς τὴν θυρίδα· ἀναμφιβόλως εἶναι αἱ κυρίαὶ αὐταὶ. . . Τωόντι. . . Θεέ μου! ἀλλὰ δὲν ἀπατώμα! . . . ὁποῖα ἐκπλήξις! . . . Εἶναι δυνατόν! . . . Οὐχί, ἀδύνατον! . . .

Ὁ ἱατρὸς, ὅν ὁ κόμης ἐθεώρει μετ' ἐκπλήξεως, ἐξηκολούθει ἔτι τὰς ἐπιφωνήσεις του, ὅτε ἡ κυρία Δελομεγὰ, ὁ εφημέριος καὶ νέα τις ἐσκεπασμένη με πέπλον, εἰσήλθον εἰς τὴν αἴθουσαν.

— Ἡ κυρία δὲ Λανσιβάλ, εἶπεν ἡ ὑποκόμησσαν παρουσιάζουσα τὴν νέαν εἰς τὸν κόμητα, ὅν ὁ ἱατρὸς δὲν ἄφησε νὰ ἐγερθῇ ἀπὸ τῆς ἔδρας του· ἐκείνη ὑψωσε τὸν πέπλον της.

— Ἡ δόνα Ἄννα! ἀνέκραξεν ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ἡ δόνα Ἄννα; ἡ σύζυγός μου! καὶ θέλω νὰ ἀποθάνω!

— Δὲν θὰ ἀποθάνητε, ἀνέκραξαν ὄλοι ὁμοῦ.

— Θὰ ζήσητε ἵνα μὲ ἀγαπᾶτε πάντοτε, προσέθηκεν ἡ δόνα Ἄννα.

— Ἴνα μὲ συγχωρήσητε διότι σὰς ἠδίκησα παρεκτεινούσα τὴν ταλαιπωρίαν, εἶπεν ἡ κυρία Δελομεγὰ.

— Ἴνα ἦσθε εὐτυχῆς, προσέθηκεν ὁ εφημέριος καὶ ὁ ἱατρὸς.

Τὰ πάντα ἐξηγήθησαν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ θεῖου της, ἡ κυρία δ' Ἄννα Λανσιβάλ ἐπανέβρεν ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ τὴν κυρίαν Δελομεγὰ, ἣτις πρὸ μικροῦ εἶχε χρευθεῖ κατόκησε πλησίον της καὶ τὴν ἠκολούθησεν ἐπανελθούσαν εἰς Γαλλίαν ἔνθα ἦτο γνωστὴ ὑπὸ τὸ ἐπίθετον τῆς θείας της, ἡ συνηθέστερον ὑπὸ τὸ ἀπλοῦν ὄνομα τῆς δόνας Ἄννας. Ἀνωφελὲς νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἐν τῇ Μεσημβρίᾳ διαμονὴ της ἀνέπτυξε καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν καλλονὴν της· κατέστη δυσδιάκριτος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ συζύγου της, ὡς κατέστη καὶ εἰς ἑαυτὴν διὰ τῆς μεταβολῆς, ἣν ἐπιφέρει ἡ μετάβασις ἀπὸ τῆς νεανικῆς εἰς τὴν ἀκμάζουσαν ἡλικίαν.

Ἡ κυρία Δελομεγὰ ἐπροθυμοποιήθη μὲν νὰ κοινωνοποιήσῃ καὶ εἰς τὴν ἀνεψίαν της τὴν γενομένην ἀποκάλυψιν μετὰ τὴν ἀναχωρήσιν της, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀπεσταλμένος δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν ἐνταμώσῃ εἰς αὐτὸ τὸ Βαλιδολέτον, ἔνθα, ὡς εἶδομεν, εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μείνῃ, ἀλλὰ δὲν ἐβιάσθη νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ ἵνα ἀναγκάσῃ τὸν κόμητα, τυπτόμενον

ὑπὸ τοῦ συνειδότος, νὰ μεταμεληθῆ δι' ὅσας ἀδικίας εἶχε πράξει κατὰ τῆς κυρίας δ' Ἀνάη Λαγσιβάλ. Τέλος ὁ Ἰλασμὸς τῇ ἐφάνη ἱκανὸς, ἔγραψεν εἰς τὴν δόξαν Ἄναν, καὶ αὕτη κατ' εὐτυχῆ συγκυρίαν, ἔφθασε τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ κόμης ἀπεφάσισε νὰ τῇ ἀποδώσῃ τὸν τίτλον τῆς συζύγου, καὶ ἡ χαρά-της ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἡ γραφὴ ἀδυνατεῖ νὰ τὴν γράψῃ.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

ΡΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΡΩΣΣΟΙ.

Ἡ ΠΕΤΡΟΠΟΛΙΣ ΕΝ ὨΡΑ ΧΕΙΜΩΝΟΣ.

Ἐνώπιον τοῦ ἐν Ὠρᾷ θέρους ἐπισκεπτομένου τὴν νέαν τῶν Τζάρων καθέδραν ἡ Ὠραία καὶ χαριεσσα αὕτη μητρόπολις ἀποβάλλει, ἂν ὄχι τὴν ποικιλοτέραν αὐτῆς θέαν τοῦλάχιστον τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς τὰ μάλλον εἰκονικὰ καὶ πρωτότυπα. Ἀληθῶς δὲ τὸ ὅλον τοῦτο τὸ περικαλλὲς καὶ ἀγαστὸν θασιλίδος δημιουργηθείσης, ὡς εἰπεῖν, διὰ μαγικῆς τινος ῥάβδου, δύναται μὲν θεθαίως νὰ συναρπάσῃ τὴν φαντασίαν καὶ νὰ δεσμεύσῃ τὸ ἔλεμμα, ἀλλ' ὅμως, ἐνῶ θαυμάζεις αὐτήν, πολλοὺ ἀπέχεις τοῦ ν' ἀνακαλύψῃς ἐν αὐτῇ τὸ πρωτότυπον τοῦ μουσκοβιτικοῦ χαρακτῆρος τὸ ὁποῖον ἀσμένως ἤθελες εὑρεῖς ζητήσας, ἐκ πρώτης ὄψεως, ἐν ῥωσικῇ τινι μητροπόλει. Ἄλλ' ὑπομονή! ἰδοὺ ἐπέρχεται ὁ χειμῶν θέλει ἐξαλείψῃ αὐτὸς, μετ' ὀλίγον, εἴτι πλεονάζον εὐρωπαϊκὸν ἐνυπάρχει τῇ τοῦ Μεγάλου Πέτρου καθέδρα καὶ θέλει ἐπιθέσει ἐπ' αὐτῆς τὴν ἐξόχως ἐθνικὴν ἐκείνην σφραγίδα, τὴν ὁποῖαν ἠδύνατο τότε νὰ διαμφισβητήσῃ πρὸς αὐτὴν τὴν ἀρχαίαν Μόσκαν.

Πληρῆς εἶναι ἡ μεταβολή. Ἡ φαιδρὰ καὶ χαρμύσινος πόλις, ἡ τόσον προσφάτως ἀναβλαστήσασα ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ θαυκόλου αὐτῆς ποταμοῦ, μετετρέπη ἤδη εἰς πόλιν ἀρκτῶν, ψυχρῶν, ὠχρῶν καὶ σιωπηλῆν. Παγετώδης ἤδη μανδύας τὴν περικαλύπτει· ὁ ποταμὸς τῆς κατέστη στερεός, καὶ δὲν παρουσιάζει πλέον ἢ χέρον τινὰ πεπηγμένην, ἀροτριομένην ἐνθεν κακείθεν ὑπὸ ταχέων ἐλκύθρων, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐκ Λαπωνίας ἐλθόντα, ἐσύρθησαν διὰ ταράνδων ἐλαφροπόδων.

Συχνάκι οὐρανὸς μολύβδινος καὶ ἀμαυρὸς βαρύνεται ἐπὶ τῆς πόλεως τῆς ἀφώνου· ἐνίοτε ὁ ἥλιος ἀπαυγάζει μὲν ὡς κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς θερινὰς, ἀλλ' αἱ ἀκτίνες του ὑπὸ τῆς πυκνώσεως τοῦ ἀέρος ἀποσυντιθέμεναι καὶ ἀμβλυγόμεναι, διαθλώνται ἐπὶ τῶν ἐπιχρῶσων κωδωνοστασιῶν καὶ θόλων τῶν ἐκκλησιῶν, τὰ ὁποῖα βλέπεις ἀναδιδόντα ἐν τῷ αἰθέρι λάμπειν ἐρυθρῶδη καὶ ἀπαίσιον, ὡς

αἱ σφαῖραι ἐκεῖναι αἱ ἀναπτόμεναι εἰς τὰς κορυφὰς τῶν πύργων, αἵτινες ἀναγγέλλουσι ἐν Ὠρᾷ νυκτὸς εἰς τοὺς πεφοβημένους κατοίκους ὅτι ἐξέρβρη πού τῆς πόλεως πυρκαϊά (1)

Ἡ ἀποσκληρυνθεῖσα χιὼν ἀντέχει εἰς τοὺς τροχοὺς τῶν ἀμαξῶν αἵτινες προξενουσι κρότον μετὰλλινον, οὕτως εἰπεῖν, καὶ διαπεραστικόν. Ἄλλαχοῦ ἡ πυκνότης τῆς κατασθύνει, εἰς τὰς ὁδοὺς, τὸν κρότον τῶν ἐλκύθρων, τὰ ὁποῖα ὀλισθαίνουσι διερχόμενα ὡς διὰ μαγείας. Οἱ πεζοὶ περιτετυλιγμένοι εἰς μηλωτὰς παχείας διαβαίνουν ἀψόφως καὶ σπεύδοντες ὅλοι. Οὔτε πωλητὰς τῶν ὁδῶν βλέπεις πλέον, ὡς κατὰ τὸ θέρος, περιάγοντας τὰ ἐμπορεύματά των καὶ ψάλλοντας αὐτὰ μετὰ πάσης δυνάμεως, οὔτε κἄν κύνας, οὐδὲν ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐξ ὅσων διαταράττουσι τὴν σιγὴν τῆς μεγαλοπόλεως ταύτης, τὴν ὁποῖαν θαρροῖ τις ἴσως κοιμωμένην ὡς πόλιν τινὰ τῆς ἀραβικῆς μυθολογίας, ἂν ἔλειπεν ἡ κίνησις ἣτις συγκεντροῦται ἐν αὐτῇ καὶ ἣτις ἐν τῷ βραχεῖ διαστήματι τῆς ἡμέρας (2) καθίσταται δραστηριωτάτη. Εἰς τινὰς μὲν ὁδοὺς, εἰς τὴν ὁδὸν π. χ. τοῦ Κύσκυ, συγκεντροῦται ἡ κίνησις ἡ ἀριστοκρατικὴ εἰς ἄλλας δὲ, ὡς εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Σενόϊ καὶ τὰς παρακειμένας ὁδοὺς ἡ κίνησις ἡ δημώδης.

Ἡ ἀποψὶς τοῦ Νεύσκυ, ὁδὸς ἀπέραντος, πλατεῖα ἔχουσα πεζοδρομία ἐκατέρωθεν, καλύπτεται ὑπὸ μικρῶν ἐξαγώνων ζύλων (rondins) καθέτως τεθειμένων, φαίνεται ὡς δάπεδον πάντοτε ἐντελῶς ἠνωμένον. Ἀλλὰ κατὰ ταύτην τὴν ὥραν τὸ δάπεδον τοῦτο καλύπτεται ὑπὸ παχέως στρώματος χιόνος, ἐφ' οὗ διαβαίνουν ἀκαταπαύστως τὰ κομψότερα ὄχηματά. Ἡ ὁδὸς δ' αὕτη, λήγουσα εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ναυαρχείου, διατέμενται ὑπὸ τριῶν διωρύγων συγκεντρικῶν, δηλ. τῆς Μοίτης, τῆς Αἰκατερίνης καὶ τῆς Φοντάγκης. Ὁ δημόσιος περίπατος κατὰ τὸν χειμῶνα ἐκτείνεται μετὰ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν διωρύγων τούτων, τὰς πλευρὰς τῶν ὁποίων συνάπτουσι γέφυραι πλατεῖαι ἐκ γρανίτου καὶ σιδήρου, κατεργασμένοι μετ' ἐπιτηδειότητος καὶ τόλμης. Ἡ δὲ τελευταία, τὴν ὁποῖαν ἀποκαλοῦσι γέφυραν τοῦ Ἀνιτγκόφ, γειννιάζουσα τὸ δμῶνυμον ἀνάκτορον κοσμεῖται ὑπὸ τεσσάρων δρειχαλκίνων ἵππων, ἔργου θαυμαστοῦ τοῦ βαρόνου Κλωτίου. Οἱ ἵπποι οὗτοι φαίνονται σιρτῶντες ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς αὐτῶν βάσεως, αἱ λεπταὶ καὶ νευρώδεις κνήμαι των κάμπτονται, οἱ πόδες των οἱ ἐμπρόσθιοι κτυποῦν τὸν ἀέρα, καὶ οἱ πλατεῖς ῥάβδωνές των θαρροῖς ὅτι καπνίζουσι.

(1) Καθ' ὅλας τὰς συνοικίας τῆς Πετροπόλεως ὅπου ὑπάρχει ἀστυνομικὸν τμήμα ἐγείρεται ἀνά εἰς πύργος εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὁποίου σφαῖραι πυρὸς ἀναγγέλλουσι τὰς ἐν καιρῷ νυκτὸς πυρκαϊὰς.

(2) Γνωστὸν ἐκ τῆς Γεωγραφίας ὅτι ἐν Πετροπόλει κατὰ μῆνα δεκεμβρίου καὶ Ἰανουαρίου ἡ ἡμέρα δὲν διαρκεῖ πλέον τῶν 5 ἢ 6 ὡρῶν.

Ἡ γέφυρα αὕτη εἶναι τὸ τέμα τοῦ ἀριστοκρατικοῦ περιπάτου. Καὶ ἐξακολουθεῖ μὲν ἀναμφιβόλως ἡ ὁδὸς οὕσα πλατεῖα καὶ κεκοσμημένη ἐκατέρωθεν ὑπὸ λαμπρῶν καὶ πολυτελῶν οἰκῶν, ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ἀποβάλλει τὸν χαρακτῆρα τῆς καὶ ἀναλαμβάνει τὸν χαρακτῆρα τῶν συνικιῶν τοῦ ὄχλου ὅστις ἔκει συγκεντρωμένος.

Ἡ ὁδὸς αὕτη δικαίως δύναται νὰ ὀνομασθῆ ὁδὸς τῆς Ἀνεξιθρησκείας, διότι, ἐξαιρέσει τοῦ Ἀγγλικοῦ παρεκκλησιῶν, περιέχει τὰς ἐκκλησίας ὄλων τῶν χριστιανικῶν δογματῶν. Τὴν ὁδὸν αὐτὴν ἀναβαίνων, ἐκείθεν τῆς γέφυρας τοῦ Ἀνιτγκόφ, ἀπαντᾷ τέμενος ὀθωμανικόν.

Πρέπει νὰ ἴδῃς τὴν ἀποψὶν τοῦ Νεύσκυ, Ὠραίαν τινὰ πρώταν χειμῶνος, ὅτε αἴθριος εἶναι ὁ οὐρανός, ξηρὸς ὁ ἀὴρ καὶ ἀπαυγάζων ὁ πάγος· ἐπὶ τοῦ βορείου πεζοδρομίου, καθαρῶς, πλυμένου, κεκαλυμμένου ὑπὸ ἄμμου, συνθλίβεται πλῆθος πυκνὸν κομψῶν περιπατητικῶν, καὶ βλέπεις Ὠραίας γυναῖκας πλούσια φερούσας ἐνδύματα χρωμάτων ζωρῶν καὶ ποικίλων. Μηλωτὰ σίμωρος καὶ κυανῆς ἀλοπεκῆς κρύπτονται ὑπὸ ὑφάσματα πολύτιμα. Τὸ βελούδον, τὸ ὀλοσθηκόν, τὸ κασιμῆριον τῶν Ἰνδιῶν κυματίζει καὶ σαρόνει τὴν λεπτήν τοῦ ἐλάφου ἄμμου. Οἱ πλείστοι τῶν ἀνδρῶν εἰσὶ στρατιωτικοὶ· δίδου τὸν βραχίονα εἰς τὰς γυναῖκας, (Ἐυτέρης, Τόμος ΣΤ', φυλ. 20)

ἢ βαδίζουσι μὲν βῆμα βραχὺ καὶ στρατιωτικόν. Οἱ ὑπρέτει λαμπρὰ καὶ περιχρῶστος οἰκοσμήματα φέροντες στολὰς ἔπονται τῶν κυρίων των, ὡν βασιτάζουσι τὰς μηλωτὰς, ἐνῶ τὰ ὄχηματά ἢ τὰ ἔλκυθρα ἀκολουθοῦσι βραδέως, ἢ περιμένουσιν εἰς ὀρισμένον τι μέρος.

Τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ζωογονημένον. Πολυτελῆ καὶ ἐκεῖ ὄχηματά, ὑπὸ τεσσάρων ἵππων συρόμενα, θαρροῦσι τὴν ἐπιπέδον τοῦ κρυσταλλώδους πάγου ὑπὸ τοὺς βραχεῖς αὐτῶν τροχοὺς, καὶ πτερόεντα διασταυροῦνται. Οἱ ἀμαξήλατοι, γενεῖται καὶ φέροντες ἐσθῆτας ἐξ ἐριούχου σφιγγομένης κατὰ τὴν ὁσφὸν διὰ ζώνης μεταξίνης ἢ χρυσῆς καὶ καλύπτοντες τὴν κεφαλὴν διὰ πύλων ταταρικῶν, περιστεφομένων ὑπὸ λευκοκίττου, διοικοῦν τοὺς ἵππους τὸν μετ' εἰσταθείας καὶ ὀδηγοῦν τὸ ὄχημα μετ' ἀκρας ἐπιτηδειότητος. Νέος δὲ τις ἀμαξίας, ἐνδεδυμένος ὡς αὐτοὶ, παιδίον δεκαετῆς ἢ δωδεκαετῆς, ἀναβαίνει ἐν τῶν πρώτων ἵππων, ἢ δὲ ἐσθῆς του πτυσομένη περι τὰς κνήμας, ὁμοιάζει περισκελίδα Τουρκικῆν.

Ἡ ἀποψὶς τοῦ Νεύσκυ εἶναι τὸ καταλλήλοτερον σκοπευτήριον, ὅθεν δύναται νὰ ἐξετάσῃ τοὺς τύπους καὶ τὰς ἐνδυμασίας τὰς ῥωσικὰς, ἱερὰς, χωρικοὺς πάσης ἐπαρχίας, ἐμπόρους τατάρους, ἰου

δαίους κτλ. στολές στρατιωτικές, Κιρκασίους κτλ. αυτοκρατορικής φρουράς, κτλ.

Διά μέσου δὲ τούτων ὄλων, ἃ στενά ἐλυθρα, πολυτελῶς καὶ φιλαρέσκως κεκοσμημένα, διέρχονται καὶ δλιθαίνουσι συρμένα ὑπὸ ὑποσκακιστῶν θαυμαστῆς ταχύτητος. Εἰς τινὰς δὲ βλέπεις ὑφάσματα μετὰξίνα τεταμένα εἰς τὰ ἔμπρῳς ὡς ἀσπίδας κατὰ τῆς χιόνας, ἧτις ὑπεγείρεται διὰ τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου καὶ ἐνίοτε ἐνοχλεῖ τὸ πρόσωπον.

Συγγάνικς βλέπεις, μεταξύ τῶν ὀχημάτων τούτων, ἄμαζαν μὲ φάντωμα κυανοῦν, ἐλκομένην ὑπὸ τρυφῶν λευκοστίκτων ἵππων, τὴν ὁποίαν μακρόθεν προαγγέλλουσι δύο ὑψηλοὶ, πεζοὶ ὑπὲρβῆται, ὁπισθεν ἰστάμενοι ἐν ἐνδύματι κοζκιτικῷ. Ἡ ἄμαζα αὕτη, φέρουσα τὰ πρᾶγμα τῆς Ῥωσσίας, εἶναι ἡ τῆς αυτοκρατορίας. Ἀκολουθῶς βλέπεις ἔλυθρον ἀπλούστατον, τὸ ὁποῖον σύρει ἐπὶ τοῦ πάγου ὡς πτερὸν ἵππου μαύρου καὶ θυμοειδῆς, στρατιωτικῆς δὲ ὑψηλοῦ ἀναστήματος καθηται ἐντὸς αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ ἀπλοῦ αὐτοῦ μανδύου ἐξ ἐριούχου φαιῶ, τὸ πετραχήλιον τοῦ ὁποῖου ὑποβάπτεται διὰ πλαιοῦ κάστορος ἐκ τῆς στάσεως, ἐκ τῆς θέσεως τῆς κεφαλῆς, ἐξ ἰδιαιτέρου σημείου, ἀγνωῶ τίνος, ἀναγνωρίζεις μακρόθεν τὸν αὐτοκράτορα. Ὡς ἡ αὐτοκράτειρα, ἐξέρχεται καὶ αὐτὸς τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ἀντιγκόφ, (1) πορευόμενος πρὸς τὸ χειμερινὸν ἀνακτορον. Ἐνίοτε κρατεῖ τὸ ἔλυθρον του καὶ ἀναμίνυται μεταξύ τῶν περιπατούντων κατὰ τὴν ἄκρον τῆς ὁδοῦ. Πικρουσιασθέντος αὐτοῦ, πάντες οἱ ἀξιωματικοὶ ἴστανται καὶ τὸν χαιρετοῦν στρατιωτικῶς. Καὶ πάντες ἐπίσης οἱ πολῖται τὸν χαιρετοῦν μετὰ προθυμίας, αὐτὸς δὲ ἀντιχαιρετᾷ πάντας μὲ ἄκραν εὐγένειαν καὶ ἀγαθωσύνην.

Ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος ἀρέσκειται περιπατῶν μόνος, πεζὸς εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς μητροπόλεως. Τὸν εὐχαριστοῦν δὲ κυρίως ἡ ἀποψὶς τοῦ Νεύσκου καὶ ἡ ὁδὸς ἡ Ἀγγλική. Ἄλλ' ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς διαβάτας νὰ τὸν πλησιάζωσι, νὰ τῷ παρουσιάσωσιν ἀναφοράς, νὰ τῷ ὁμιλῶσιν οἰωδῆποτε τρόπον. Τὸ μέτρον δὲ τοῦτο εἶναι γενικόν, ὅσον καὶ ἀναγκαῖον. Διότι ἄλλως ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ ἐν βήμα χωρὶς νὰ περικυκλοῦται ὑπὸ δεομένων καὶ βαρύνηται ἀπὸ ἀναφορὰς. Ἰδοὺ λοιπὸν τί συνέβη πρὸ τινῶν ἐτῶν, τὴν δὲ διήγησιν τὴν ἠκούσαμεν ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἥρωα τοῦ ἀνεκδότου.

Ὁ αὐτοκράτωρ εὐχαρίστως συχνάζει εἰς τὸ Γαλλικὸν θέατρον, καὶ δύναται τις μάλιστα νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ θέατρον τῆς Πετροπόλεως δικαιοὶ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν προτίμησιν ταύτην. Μεταξὺ τῶν ὑποκριτῶν ὑπῆρχεν εἷς, ὅστις ἤρρεσκεν ἰδίως εἰς τὸν

(1) Τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀντιγκόφ ἦσαν ἡ κατοικία τοῦ Νικολάου, μεγάλου δουκὸς ὄντος. Ὄθεν καὶ ἡ σπυρτὴ σύζυγός του καὶ αὐτὸς αὐτοκράτωρ γενόμενος, προτιμῶσι ταῦτα τὰ πλήρη ἀναμνήσεων πάντων τῶν ἄλλων.

αὐτοκράτορα. Ὁ ἐνδοξος Γάλλος Βερνὲ τὸν διεσκέδαζε διὰ τῆς ἐπιτηδεύτητος, τῶν φυσικῶν κινήσεων καὶ τοῦ κωμικοῦ ὕφους του.

Ἡμέραν τινὰ ὁ αὐτοκράτωρ περιεφέρετο εἰς τὴν ἀποψιν τοῦ Νεύσκου, διεχωρίζετο δὲ τὸ πλῆθος, αὐτοῦ διαβαίνοντος καὶ ὡς συνήθως τὸν ἐχαιρέτα. Ἡ Μεγαλειότης του βλέπει τὸν Βερνὲ παραμερίζοντα ὡς οἱ ἄλλοι, καὶ βαίνει εὐθὺς πρὸς αὐτόν. Τοῦτο δὲ ἦτον ἀναμφιβόλως τιμὴ, τὴν ὁποίαν πολλοὶ ἐφρόνησαν καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἠδέσθη ὁ μετριόφρων ὑποκριτής.

— Θὰ σὲ ἰδῶ ἀπόψε, Βερνέ; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ αὐτοκράτωρ

— Ναί, Μεγαλειότατε, θὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ παραστήσω ἐνώπιον τῆς Γ. Μ. τὸν πατέρα τῆς πρωτοπείρου.

— Χαίρω εἰς ἄκρον εἶσαι τέλειος εἰς τὸ δράμα τοῦτο καὶ θὰ σὲ χειροκροτήσω μετ' εὐχαριστήσεως.

— Ἡ Μεγαλειότης σου εἶναι πολὺ ἐπιεικής.

Ὁ αὐτοκράτωρ τῷ ἀπεύθυνεν ἀκόμη λόγους τινὰς κολακευτικούς καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν του.

Ἄλλὰ ναδζιράτελός τις (ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος) μάρτυς τῆς συνδιαλέξεως ταύτης ἐγένετο, ἀποχωρήσαντος δὲ τοῦ αὐτοκράτορος, ἐπλησίασεν ἤδη καὶ αὐτὸς τὸν καλλιτέχνην.

— Ἐπλησίασες τὸν αὐτοκράτορα, κύριε, ἀκούθησάμιε λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ.

— Ἀπ' ἐναντίας, ἀπεκρίθη ὁ Βερνὲ κακῶς ἐκφραζόμενος τὴν Ῥωσικὴν, τὸν ὁποῖον προδήλως ὁ ἀξιωματικὸς ἐξ ἡμισείας μόνον ἐνόησεν, ἡ Μεγαλειότης σου εὐηρεστήθη νὰ μὲ πλησιάσῃ.

— Τί λέγει; ἠρώτησεν ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἀπευθυνθεὶς εἰς περιεργόν τινα, ὃν ἐνόμιζεν ἐννοοῦντα τὴν Γαλλικὴν.

— Λέγει ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἦλθε πρὸς αὐτόν.

— Πρὸς αὐτόν; . . ἔλα δά! . . . ἀκολούθησαί με, κύριε, χωρὶς νὰ τὸ ἐπαναλάβω καὶ πάλιν.

— Ἄλλὰ τὸ ἐπαναλαμβάνω ἐγὼ ὅτι ἂν ὑπάρχη ἐνοχὸς τις ἐνταῦθα, ὁ ἐνοχὸς αὗτος εἶναι ὁ αὐτοκράτωρ. Εἶμαι ὁ Βερνὲ, ὁ τοῦ Γαλλικοῦ Θεάτρου ἐννοεῖς ἤδη ἂν τῶντι μὲ γνωρίζῃ ὁ αὐτοκράτωρ.

Ἄλλ' ὅτι ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἐνόει κυρίως, ἦτον ὅτι ὁ ὑποκριτὴς τῷ ἀντίστατο, καὶ τὸ πλῆθος συνεσωρεύετο ὁ ὑπάλληλος λοιπὸν ἤρχισε ν' ἀνάπτῃ, καὶ ἀρπάζων αἴφνης τὸν Βερνὲ ἀπὸ τὸν βραχίονα τὸν εἰδ-ποίησεν ὅτι ἂν δὲν τὸν ἠκολούθει ἐθελουσίως ἐκάλει τὴν περίπολον.

Ἐξ ἀνάγκης λοιπὸν ὁ καλλιτέχνης ὑπετάγη, καὶ ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος τὸν ἔφερον εἰς τὸ πλησιέστερον ἀστυνομικὸν κατάστημα, ὅπου τὸν ἄφησεν ἀναβάλλων τὴν ἀναφορὰν του διὰ τὸ ἐσπέρας.

Ἡ ἐσπέρα ἐφθασε καὶ μετ' ὀλίγον ἡ ὥρα τοῦ θεάματος, ὁ δὲ Βερνὲ δὲν παρουσιάζετο. Ἐστειλαν λοιπὸν πρὸς ζητησὶν του, καὶ ἔμαθον ὅτι ἀπὸ πρωτῆς ἔλειπεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν του. Ὁ διευθυντὴς λοιπὸν τοῦ θεάτρου ἠναγκάσθη νὰ ἀλλάξῃ τὴν παράστασιν.

Ἐν τούτοις ὁ αὐτοκράτωρ ἦλθεν εἰς τὸ θεαρεῖόν

του, ὡς εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὸν τεχνίτην, ἀλλ' ἐλυπήθη μὴ ἰδὼν παριστώμενον τὸν πατέρα τῆς πρωτοπείρου μετ' ὀλίγον δὲ τὰ πρόσωπα ὅλα ἐξήλθον, ἀλλὰ δὲν βλέπει τὸν Βερνὲ.

Ἡ ἔελπος λοιπὸν νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν καὶ ἀπετάθη εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ θεάτρου, ὅστις τῷ ἀνήγγειλε τὴν ἀπουσίαν τοῦ τεχνίτου. Ἰδὼν δὲ τὴν δυσἀρέσειαν ζωγραφηθεῖσαν εἰς τὸ μέτωπον τοῦ ἠγέμενος,

— Μεγαλειότατε, ἔσπευσε νὰ εἴπῃ, δὲν ἔμαθα τοῦτο παρὰ κατὰ τὴν ὑψωσιν τῆς σκηνῆς ἀλλ' ἔδωκα διαταγὰς ὅπως ὁ Βερνὲ εὐρεθῆ ἄνευ ἀναβολῆς.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἔμεινε σκεπτικὸς αἴφνης ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον.

— Ἐγὼ εἶμαι αἴτιος ὄλου τοῦ κακοῦ, εἶπε. Σήμερον τὸ πρῶτ' ἀπῆντησα τὸν Βερνὲ καὶ τὸν ὠμίλησα . . . Ὁ πτωχὸς νέος θὰ ἐκράτηθῃ. Ἀμέσως ἂς ὑπάγουν νὰ τὸν ἐλευθερώσουν.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ὁ Βερνὲ ἦτον ἐλεύθερος καὶ εἰσῆρχετο εἰς τὸ θεαρεῖον τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις τὸν εἶχε ζητήσει.

— Λυπούμαι, φίλε μου Βερνέ, τῷ εἶπε μειδῶν ὁ Τζάρος, διὰ τὸ δυστύχημα τὸ ὁποῖον σοὶ συνέβη ἐξ αἰτίας μου. Ἀησιόνησέ το, σὲ παρακαλῶ, καὶ ἀντὶ τούτου ζήτησόν μοι τι. Τί ἔχεις λοιπὸν νὰ μὲ ζητήσῃς;

— Ἀφοῦ ἡ Μεγαλειότης σου, Βασιλεῦ, εὐαρεστεῖται νὰ μοὶ χορηγήσῃ χάριν τινὰ, ἀπεκρίθη ὁ τεχνίτης, τὴν παρακαλῶ ταπεινῶς νὰ μὴ μὲ κάμῃ τὴν τιμὴν πλέον νὰ πλησιάσῃ εἰς ἐμὲ ὡσάν τις τὴν ἀπαντῶ καθ' ὁδόν.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἐμειδίασε διὰ τὴν ἀντιστροφὴν καὶ ἀπέλυσε τὸν Βερνὲ, ὅστις δὲν εἶχε νὰ παραπονηθῇ διὰ τὸ συμβεβηκός.

Ἐπὶ τῆς ἀπόψεως τοῦ Νεύσκου εὐρίσκει τις τὴν μεγάλην ἀγορὰν ἢ Κοστινὸί-δὲθρ Ῥωσιστί, εὐρεῖαν ἀγορὰν ἀσιατικὴν, ἧτις ἀνακαλεῖ εἰς τὴν φαντασίαν σου τὰς ἀγορὰς τῆς Βαβυλώνας, ἂν ἔλειπεν ἡ τραχύτης τοῦ καιροῦ. Εἶναι δὲ ἀπέραντος οἰκοδομῆ, τετράγωνος τὸ σχῆμα, περικλείουσα αὐλὴν καὶ ἀποθήκας ἐσωτερικὰς, ὅχι ὀλιγώτερον εὐρυχωρῶν. Τὰ τέσσαρα αὐτῆς πρόσωπα περικυκλοῦνται ὑπὸ στοᾶς θολωτῆς, ταπεινῆς καὶ βαρείας. Ἡ ἀγορὰ αὕτη διαιρεῖται εἰς τάξεις ἢ μέρη καθιερωμένα εἰς τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἐμπορευμάτων. Ἐδῶ μὲν πωλοῦνται τὰ ἐριούχα, ἐκεῖ δὲ τὰ σινοουργῆ, πᾶρκει τὰ νεοφανῆ πράγματα, οἱ τάπητες, τὰ ὄπλα, ὁ χάρτης κτλ. ὅλα δὲ ταῦτα τὰ ἐμπορεύματα εἰσὶ προτιόντα τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας, πωλοῦνται δὲ εἰς τὴν αὐτὴν τιμὴν τῶν κομιζομένων ἐκ τῆς δόσεως, διὸ καὶ δὲν ἐμποδίζεται ὁ Ῥώσος ἔμπορος νὰ σοὶ ὀρκισθῆ ὅτι τὸ ἐμπόρευμάτου εἶναι ξένον καὶ νὰ σοὶ ζητήσῃ τριπλὴν ἢ τετραπλὴν ἀξίαν.

Ἐκαστος ἔμπορος εἶναι ὀρθὸς πρὸ τῆς θύρας τῆς ἀποθήκης του, ὑπῆρτης τις ἴσταται ἀπέναντί του καὶ ἀμφοτέρω περιτετυλιγμένοι εἰς κλωτᾶς καὶ φέροντες ὑποδήματα ἐκ διφθέρας, ἀποστίνου εἰς

τοὺς διαβάτας τὰς ἐλκυστικώτερας προσκλήσεις Καταδέξου, κύριέ μου, ν' ἀγοράσῃς ἐριούχον ἀγγλικόν, μεταξωτὰ τοῦ Λυδίου, ταινίας τῶν Παρισίων, χειρόκτια τῆς Σουηδίας, βαμβυχομέταξα τῶν Ἰνδιῶν κτλ.

Εἶπον ὅτι ὅλα τὰ ἐμπορεύματα εἶναι ἰθαγενῆ, διὸ οἱ ἔμποροι δὲν δύνανται νὰ ἐξαπατήσουν κανένα.

Ἡμέραν τινὰ διέτρεχον τὴν συνοικίαν τῶν Τατάρων μετὰ τινος φίλου. Ἐδῶ εἶναι ἡ γραμμὴ τῶν οἰκιακῶν ἐνδύματων, τῶν ὁποίων τὸ μονοπώλιον ἐφύλαξεν ἑαυτοῖς οἱ ἀρχαῖοι τοῦ Καζάν κάτοικοι. Ὁ φίλος μου βαρυνθεὶς τὰς ἐπιμόνους προσκλήσεις γέροντός τινος Καλμούκου εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀποθήκην του, καὶ ἀμέσως ἐκτίθενται ἔμπροσθέν του σωροὶ θαλαμικῶν ἐσθητῶν. Μεταξὺ δὲ πασῶν ἐκλέγει μίαν ἡμιμέταξον, περσικὸν ἀπομίμημα τέλειον τῶν τῆς Μόσχας.

— Πόσον ἔχει ἡ ἐσθῆς αὕτη; εἶπεν εἰς τὸν Τατάρων.

Τότε δὴ ἀρχίζει αὐτὸς ἀληθῆ πανηγυρικὸν τοῦ ἐμπορευμάτος του.

— Εἶσαι, κύριέ μου, εἰδημονέστατος τῶν πραγμάτων, μὰ τὴν πίστιν μου. Ἀπὸ ὅλας αὐτὰς τὰς ἐσθητῆς ἐξέλεξες τὴν καλλιτέραν, τὴν πλουσιωτέραν, τὴν κοψωτέραν. Τρεῖς πρίγκιπες ἠγόρασαν τὰς δυοῖας τῆς, καὶ χθὲς ἀκόμη δύο στρατηγοὶ ἠθέλησαν νὰ ἀγοράσουν ταύτην.

— Πιθκόν' ἀλλὰ σὲ ἐρωτῶ ποία ἡ τιμὴ τῆς, ἐπανέλασεν ὁ φίλος μου.

— Σοὶ ὀρκίζομαι ὡς τάταφος εἰς τὴν πίστιν μου, ὅτι εἶναι πρᾶγμα αἰώνιον. Τὸ ὕψος τῆς εἶναι δυνατότατον, καὶ ἐκτὸς τούτου ἀπαλὸν καί . . .

— Ποία ἡ τιμὴ τῆς, σὲ ἐρωτῶ.

— Θὰ μὲ πιστώσῃς, κύριέ μου, ἂν σὲ εἴπω ὅτι

νά ελθῆς εἰς βοήθειάν μου ἤθελα ἀποθάνει ἀπὸ τρόμου.

— Τί συνέβη; . . .

— Ἦξούρω κ' ἐγώ; ἐκοιμούμην βαθέως, ὅτε μ' ἐξύπνησεν ἡ ἀφῆ χειρὸς ψυχρᾶς ὡς τὸ μάρμαρον, ἧτις ἐθλίβει τὸ μέτωπόν μου. Τότε παρετήρησα . . . ἄ! τρέμω ἀκόμη . . . παρετήρησα ἐνώπιόν μου, ὠχρὸν αἰματωμένον ἓνα νέον, τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπῆστραπτον ἀπαισιῶς . . . διὰ τοῦ δακτύλου μ' ἔδειξε δεινὴν πληγὴν εἰς τὸν κρόταφον . . . Ἐπειτα ἐγένεεν ἄφαντος.

— Καὶ ὁ κρότος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἤκουσα; ἢ τράπεζα αὐτᾶ, ἧτις κεῖται κατὰ γῆς; . . .

— Φίλε μου, μὴ μὲ κάμνεις πλέον ἐρωτήσεις. αἰσθάνομαι ὅτι θά λειποψυχῆσω . . . ἄ! ἄ! γρήγορα κολώρια, . . . αἰθέρα . . .

Ὁ Χ. . . ἀφοῦ ἀνῆψεν ἐν φῶς ἔσπευσε νὰ βοηθήσῃ τὴν γυναῖκά του ὅτε αἰφνιδίως ἀφῆκε κραυγὴν φρίκης, καὶ τείνας τὸν τράχηλον, ἔχων τὸ στόμα κεκλιμένον καὶ ἀνοίξας μεγάλους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔμεινε ἀκίνητος ὡς ὁ Δὸν Βάρτολος. Εἶχε παρατηρήσει καταγῆς τὴν ῥάβδον τοῦ βρουκόλακος, ἀλλὰ λίαν κομψὴν δι' ὃν δύσμορφον, ὡς ὁ ἄλλος νεκρός.

— Πόθεν εἶναι τοῦτο, κυρία, ἐκραύγασε μετὰ φωνῆς ἀναπαλλούσης ἐκ τῆς ὀργῆς καὶ ἐγείρων τὸ πειστήριον.

Ἡ Κ. Χ. . . ἦτο λειποψυχημένη, ἄρα δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκριθῇ.

Ὁ δυστυχὴς σύζυγος διῆλθε τοῦ ὑπολοίπου τῆς νυκτὸς σκεπτόμενος σοβαρῶς, πικρῶς περὶ τῆς θέσεώς του. Ἐλθούσης τῆς ἡμέρας ἔκαμε τὴν ἀπόφασίν του!

— Κυρία, εἶπεν εἰς τὴν γυναῖκά του, πάσχουσαν εἰσέτι ἐκ τῶν συγκινήσεων τῆς νυκτὸς, δὲν γνωρίζω κἀνὲν ἄλλο ἱατρικὸν δυνάμενον νὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰς συνεπειὰς τοῦ χηστινοῦ τρόμου. Θέλετε νὰ περαιοθῆτε εἰς τὴν ἐπιστήμην μου καὶ τὴν πειρὰν μου.

— Μάλιστα, φίλε μου.

Ὁ Χ. . . ὑπέκρυψεν ὑπὸ ὕφος σοβαρότητος τὴν φρικώδη χράν τὴν ὁποῖαν ἡ ἀπόκρισις τῆς γυναίκος του τῷ ἐπροξένησε, καὶ ἤρχισεν, ἀνευ ἄλλης ἀναβολῆς νὰ τὴν μαγνητίσῃ!

Ἀμα μὲ τὰς πρώτας ἐπιθέσεις τῶν χειρῶν ἡ νέα γυνὴ ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, ὡς ἄνθος κλίνον ἐπὶ τοῦ στελέχους του, ἀμέσως δ' ἔπειτα ἔπεσεν εἰς βαθύτατον λήθαργον.

— Κυρία, τὴν ἠρώτησεν ὁ Χ. . . ἀπεκοιμήθης;

— Ναί, φίλε μου.

— Μὲ βλέπεις; μὲ ἀκούεις;

— Ναί!

— Καλὰ. Τώρα, σὲ διατάττω ν' ἀποκριθῆς μετὰ τῆς μεγαλειτέρας εὐλικρινείας εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου . . . νὰ μὴν ὑποκρούψῃς τὴν ἀλήθειαν. . . Εἶδεμῆ, κύτταξέ καλὰ . . . Σ' ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου . . . Ὅθ' ἐκδικηθῶ τρομερὰ! . . . Ὅθ' μ' ὑπακούσῃς; . . .

Ἡ νέα γυνὴ ἐδίστασε.

— Ὅθ' μ' ὑπακούσῃς; ἐπανέλαθεν ὁ Χ. . . βίπτων κατὰ κεφαλῆς τῆς δυστυχῆς νέαν ποτότητα βρυστοῦ μαγνητικοῦ.

— ὦ! μὲ θανατόνεις . . . ἐτραύλισεν ἡ γυνὴ. Ἐλεος . . . θά ὑπακούσω.

Ὁ Κ. Χ. ἀφοῦ συνελέγη ἐνταυτῷ πρὸς στιγμὴν, ἤρχισε τὰς ἀνακρίσεις του.

— Ἀγαπᾶς τινα ἐρωτικῶς; τὴν ἠρώτησε.

— Ναί . . .

— Ποῖον; λέγε τὴν ἀλήθειαν! . . .

— Ἄνδρα ἐντελῆ, ἀγαθόν, χαριέστατον . . .

— Ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνδρας;

— Ἡ εὐγενεία σου! . . .

— Καὶ ὁ ἐξάδελφός σου . . . ὁ Κάρολος . . . τὸν συλλογίζεσαι κάποτε; . . .

— Ποτέ; . . .

— Δὲν τὸν ἀγαπᾶς; . . .

— ὦ! ὄχι, τὸν βδελύττομαι . . .

Ὁ Χ. . . ἐσταμάτησε, τὸ πρόσωπόν του σκυθρωπὸν τὸ πρῶτον, ὡς τὸ τοῦ Ἄντελοι, εἶχεν ἐπαισθητῶς αἰθριάσει.

— Ποῖον τὸ ἀληθές αἴτιον τοῦ συμβάντος τὴν παρελθούσαν νύκτα θορύβου εἰς τὸν κοιτῶνά σου; Μετὰ τὴν ἐρώτησιν ταύτην τὴν ὀλίγον ἀδιάκριτον, ἡ δυστυχὴς μαγνητιζομένη ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν καὶ δὲν ἀπήντησε.

— Ἀποκρίσου . . . τὸ θέλω . . . τὸ θέλω . . . τὸ θέλω . . .

— ὦ πῶς μὲ κάμνεις νὰ ὑποφέρω . . . φοβοῦμαι . . .

Ἀποκρίσου σὲ λέγω . . . σὲ τὸ διατάττω . . .

Ἡ ὑπνοβάτις ἐκινήθη ἐπὶ τῆς καθέδρας τῆς, ἔπειτα διὰ φωνῆς ἐκλειπούσης, ὑποκώφου καὶ μολίς καταληπτῆς, . . .

— Τὸν θόρυβον τὸν ἐπροξένησεν ἄνθρωπος, ὅστις ἐμβὰς διὰ τοῦ παραθύρου ἀνέτρεψε τὴν μικρὰν τράπεζαν, ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ.

— Ἄνθρωπος εἰς τὸν κοιτῶνά σου! τὴν νύκτα! ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

— Πρὸς Θεοῦ, μὴ ἐπιμένετε . . . τὸ στήθος μου καίει . . . μὲ φαίνεται ὅτι ἡ καρδιά μου θά διαρραγῇ ἔλεος . . . ἐξύπνησέ με.

— Ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; . . .

— ὦ! πόσον σκληρὸς εἶσαι; . . . Ἔστω λοιπὸν, ἀφοῦ τὸ θέλεις . . . ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτον ὁ Φ.

— Ὁ Φ. . . ἐπανέλαθεν ὁ Χ. μετ' ἀνεκφράστου ἐκπλήξεως, ὁ καλλίτερος φίλος μου . . . Ὁ Φ. ὅστις τοσοῦτον μ' ἐσυμβούλευε νὰ σὲ νυμφευθῶ; . . . Ὁ Φ. ὅστις σήμερον εἶναι ἑὸς χρόνων . . . Τὸ τέρας! Καὶ σὺ, φιλιτάτη μου, τί τῷ εἶπες;

— Τὸν μετεχειρίσθη μὲ τὴν πρέπουσαν εἰς αὐτὸν περιφρόνησιν . . . Τοῦ ἐδήλωσα . . . ὦ! πῶς ὑποφέρω . . . ἐξύπνησέ με . . . ἤμην ἐτοιμὴ νὰ σὲ φωνάξω . . . ὅτε φεύγων ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν . . . ὦ! ὑποφέρω . . . ἀποθνήσκω . . . ἐξυπνισέ με . . .

Ἡ νέα γυνὴ ὑπέπεσε τότε εἰς νευρικῶς σπα-

σμούς, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ὀπαδὸς τοῦ Μεσμέρου μετὰ πολλοῦ τοῦ κόπου τὴν ἀπήλλαξε.

Ὅτε συνῆλθε εἶδε τὸν ἄνδρα τῆς γονυπετῆ ἐνώπιόν τῆς.

— ὦ! εἶσαι ἄγγελος, ἔλεγεν αὐτῇ.

Καὶ ὁ μὲν ἐξάδελφος Κάρολος διηγῆθη ταῦτα ὁ δὲ δυστυχὴς Φ. φωραθεὶς ὅτι ἤθελε νὰ καταχρασθῆ τὸσον χονδροειδῶς τὸν μῦθον τοῦ αὐτόχειρος νεανίου, δὲν ἔννοεῖ παντάπασιν τὸ αἴτιον τῆς πρὸς αὐτὸν ἀπεχθείας τοῦ φίλου του Χ. . . .

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΑ ΑΝΘ.

Ὅπου βροτὸς τὸ βέβηλον
Ποτὲ δὲν φέρει βλέμμα,
Καὶ μόνον θεῖον ἵπταται
Κελάδημα πτηνοῦ,
Ἡ φύσις χαριτόπλεκτον
Φοροῦσα ῥόδων στέμμα
Τὸ βλέμμα τὸ ζηλότυπον
Χλευάζει τ' οὐρανοῦ.

Τοῦ παραδείσου ἄγγελος
Ἀθρότερος τοῦ κάλλους
Γλυκὸν, τὸ ἔαρ, ἵπταται
Μειδιάμα πλανῶν,
Ἀλλὰ τὸ ῥόδον στέφανον
Ἵπερφηάνου θάλους
Ἵψοῦ, καὶ μένει γέλωτος
Τὸ ἔαρ ὀρφανόν.

Τοῦ παραδείτου δώρημα
Τὸ χιονῶδες κρίνον
Ἐκείνου τὴν ἀγνότητα
Ἐμραῖνον ἐπὶ γῆς,
Ἀγνότερον ἐγείρεται
Ἠλιακῶν ἀκτίνων,
Ὅποταν τὸ μειδιάμα
Ἐκλάμπῃ τῆς αὐγῆς.

Ἀλλὰ φυγὰς τις ἄγγελος
Τῆς γῆς τῶν ἀθανάτων,
Τοῦ ἔαρος γλυκύτερος,
Ἀγνότερος φωτὸς,
Παρθένος εἰς τὰς πτέρυγας
Ἐρώτων ἀοράτων,
Ὡς φάσμα πλάνης φέρεται
Καὶ κλίνει ὁ λωτός.

Ῥόδα καὶ κρίνα κάμπτοντα
Ζηλότυπον αὐχένα,

Πίπτουσι φθόνου θύματα,
Γοήτρων ὀρφανὰ,
Ὅποταν μειδιάματα
Μὲ ῥόδα ἐστεμμένα
Ἡ εὐγενὴς ἀπόστολος
Τῶν οὐρανῶν πλανᾷ.

Ἄλλ' ὦ! τὴν ἀνεζήτησε
Τῶν οὐρανῶν τὸ δῶμα
Ταχέως φεῦ! ἠνοίχθησαν
Αἱ πύλαι τ' οὐρανοῦ,
Καὶ εἰς τὴν γῆν οἱ ἄγγελοι
Ἀφῆκαν μόνον πτώμα,
Γοήτρων θεῶν ἔρημον
Καὶ χάριτος καὶ νοῦ!

Καὶ σεῖς, καὶ σεῖς χαϊρέκακοι
Πολῖται τῶν λειμώνων,
Ἀφέντες ἀγροπλάνητον
Τῆς αὔρας τὴν πνοήν,
Χλευάζετε τὸ μέτωπον
Τῶν θλίψεων καὶ πόνων,
Χλευάζετε τὴν λάμψασαν,
Ἀλλὰ νεκρὰν ζωὴν!

ὦ! ἀλλὰ ποῖαν ἔχετε
Ζωῆς ἐλπίδα πλέον,
Ἡ μόνον τῶν δακρύων μου
Τὸ νᾶμα τὸ πικρὸν;
ὦ! ζήσατε καὶ λάθετε
Τὸ δάκρυ μου τὸ ῥέον,
Τὸ ἱερὸν ἐντρύφημα
Τῆς μνήμης τῶν νεκρῶν!

Σύρος.

ΜΥΡΩΝ.

ΘΗΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τοῦ ἔρωτος.

Δύο ἔρωτες ἐγεννήθησαν διὰ τὴν εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ εἰς εἶναι ὁ κοινότερος, ὁ μᾶλλον φλέγων καὶ σπανίως θερμαίνων, ὁ μυθολογικὸς νὰ εἶπω κάλλιον, ὁ ἐπιδικώμενος σήμερον τόσον ἀμερίμνω, ὅστις βασιλεύει μὲν εἰς τὰς αἰσθήσεις μας γεννᾶται ὁμοῦ καὶ ζῆ ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων αὐτῶν, ὅστις δὲν κατοικεῖ εἰς τὴν καρδίαν μας, ἀλλὰ κυκλοφορεῖ εἰς τὰς φλέβας μας, ὅστις δὲν ὑψοῖ τὴν ψυχὴν ἀλλὰ τὴν ὑποτάσσει, καὶ ὅστις ἔχει ἀνάγκην νὰ τιμᾶται, διότι τιμὴν δὲν δοξάζει, τιμὴν τοῦ εἶναι ἢ ἀπόλαυσις. Οὗτος εἶναι ἔρωτος ὁ σαρκικός, ὁ κτηνώδης, ὅστις δὲν δύναται νὰ ἔχη κοινωνίαν τινὰ μὲ τὴν ἀρετὴν, διότι δὲν ἐμπορεῖ νὰ τῇ προσφέρῃ μίαν κἂν σταγόνα εὐτυχίας ἢ εὐδαιμονίας, ὅστις κατακυριεύει

τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ἀπαστερὴ τὴν εἰς ἑαυτὴν ἐξουσίαν τῆς καθιστῶν αὐτὴν ἀνεπίδεκτον παντός λαμπροῦ καὶ ἐπαινετοῦ ἀγῶνος καὶ ὅστις ζητεῖ τὸ σκότος διὰ τὴν ἀκμάσθη, ἐνῶ τὸ φῶς ζωογονεῖ πάντων τὴν φύσιν. Ὁ τοιοῦτος ἔρωσ ταπεινώνει τὸ μεγαλεῖον τῶν ἀνθρώπων, ποιῶν αὐτοὺς ὁμοίους τῶν λοιπῶν ζώων. Ὁ ἕτερος ἔρωσ εἶναι δῶρον οὐράνιον ὅπερ ἐξήλθε τῶν χειρῶν τοῦ ὑψίστου ἅμα μὲ τὴν πλάσιν τοῦ ἀνθρώπου, ὡς αὐτός ἀγνός καὶ ἄσπιλος, γεννᾶται ἀπὸ τὴν τιμιότητά καὶ εἰς ταύτην ἐνασμενίζεται, ἔχει θελητικὰς τιὰς παραφορὰς, ἀλλ' εἰς τὰ τρυφερὰ αἰσθήματα ἐπαναπαύεται, παρέχει ὥρα καὶ στιγμὰς τόσον ἡδονικὰς, πλουτίζει μὲ τόσας νέας διαχύσεις καθ' ἑκάστην ἀναγεννωμένης εἰς τὴν ζωὴν μας, ὥστε ἐνῶ αἰσθανόμεθα ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην ζωῆς ἀελευτήτου, διὰ τὴν χαρῶμεν τὰ τόσα τοῦ δῶρα, ὅμως μεθυσκόμεθα καὶ μὲ τὸ παρὸν τοῦτο καὶ εὐχαριστούμεθα τὴν διαρκέσθη ἐνόσω καὶ ἡ ζωῆ. Ὁ τοιοῦτος ἔρωσ εἶναι ὁ συνεχίζων μας μὲ τὴν αἰδιότητα, καθότι καὶ χρόνον καὶ ἀρχὴν καὶ τέλος εἰς ἓν ἐνόει διὰ τὴν μᾶς πλησιάζει εἰς τὴν θεότητα. Ὁ ἔρωσ οὗτος κατοικεῖ εἰς τὴν ψυχὴν, τὴν ὁποίαν θερμαίνει χωρὶς τὴν καταναλίτη καὶ φωτίζει χωρὶς τὴν φλέγη, χορηγῶν αὐτῇ τόσῃ μόνον τροφῆν ὅση τῇ ἀρκεῖ διὰ τὴν γευθῆ χωρὶς κόρον, ἀλλὰ τοσαύτην ἐπιθυμίαν τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, ὅση ἀρκεῖ διὰ τὴν φθῆσθ εἰς τὴν συμπάθειαν ἐκείνην, ἥτις δύναται τὴν πολλαπλασιασθ, ὀξύνει καὶ καταστήσει εὐγενεῖς τὰς χαρὰς μας, διὰ τὴν ἀποκτήσθ τὴν τελειότητα. Αἱ ἡδοναὶ τοῦ ἔρωτος τούτου εἶναι πάντοτε καθαρὰι, οἱ δὲ πόνοι αὐτοῦ ἔχουν μέγα τὸ θέληγον. Ἐν μέσῳ τῶν πολυπαθειῶν τῆς ζωῆς, εὐφραίνεται ὁ ἄνθρωπος ὁ διοικούμενος ἀπὸ τὸν ἀληθῆ τοῦτον ἔρωτα, ἀπὸ ἡδεῖαν εἰρήνην καὶ ἡ εἰρήνη αὐτῆ εἶναι ἥτις τὰς πολυπαθείας μας ταύτας καθίστησιν εὐφροσύνους, ἥτις τὸ γῆρας ἀνακουφίζει. Ρίψατε ἐν βλέμμα εὐσταθὲς εἰς τὴν ἱστορίαν διὰ τὴν εἶδητε τοὺς ὠραίους καρπούς, τοὺς ὁποίους ὁ ἔρωσ οὗτος φέρει εἰς τὴν γῆν. Τίς δὲν εἶδεν ὅτι ἐνώπιον τοῦ ἀγλαοῦς τούτου υἱοῦ τῆς Παφίας, τιμαί, πλοῦτη, δόξα, μεγαλεῖον εἶναι μηδὲν, εἶναι ἀθύματα, τὰ ὁποῖα ἡ ματαιότης τοῦ ἀνθρώπου ἐρεῦρε διὰ τὴν φανῆ ἀνώτερος τοῦ ὁμοίου του. Τίς δὲν εἶδεν ὅτι ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ ἀληθοῦς τούτου καὶ εὐγενεστεροῦ δῶρου τῆς φύσεως, ἐμεγαλύνθησαν οἱ ἄνθρωποι, ἐπλατύνθησαν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς γῆς αἱ ἐπιστῆμαι καὶ αἱ τέχναι φθάσασαι εἰς ὑψηλὴν περιωπῆν; Τίς δὲν ἠσθάνθη ὅτι διὰ τοῦ ἀληθοῦς τούτου ἔρωτος ἐμεγαλύνθησιν αἱ ἀρεταὶ του, ἠξήθησιν αἱ ἀγαθὰ ἀρχαί του, ἐξευγενίσθη ἡ καρδιά του; Τίς τέλος δὲν προβλέπει ὅτι οὗτος δὲν θέλει φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν τελειότητα τῶν δυ αὐτῶν διὰ τὴν φύσιν μας δικνοημάτων του;

[ἀκολουθεῖ].

Ὁ ἰατρὸς κύριος Α. Ν. Γούδας, τέκνον ἀγαθὸν τῆς Ἠπείρου, ἐξέδωκε κατ' αὐτὰς τὸ ἀ. φύλλαιδιον τῆς ἱατρικῆς Μελέτησ, συγγράμματος περιοδικοῦ, ἀπᾶξ τοῦ μηνὸς ἐκδιδόμενου. Ὁ φιλόπονος ἐκδότης αὐτῆς δὲν καταβαίνει πρώτην ἤδη φορὰν εἰς τὸ εὐγενὲς στάδιον τῆς δημοσιογραφίας, ἀλλ' εἶναι ἀπὸ πολλοῦ γνωστός διὰ τὴν Ἑλληνικὴν μεταφρασὴν δύο ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων, τῆς τε Πρακτικῆς Παθολογίας τοῦ Οὐφελάνδου καὶ τῆς Παθολογίας τοῦ Σχομέλλου, ἃν χάριν ἐβραβεύθη τὸ 1846 καὶ 1848 ὑπὸ τῆς συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου. Πολλὴ ἤδη χάρις ὀφείλεται εἰς αὐτὸν, ἀναλαβόντα ἔργον ἀναγκαῖον μὲν καὶ ἐποφελές, ἀλλὰ πολλάκις πρὸ αὐτοῦ ἀποτυχόν, διότι αἱ ὀλίγοι συνδρομαὶ δὲν ἐπῆρκουν εἰς τὴν τυπογραφικὴν καὶ ἄλλην δαπάνην. Ταῦτα δὲ γνωρίζων ὁ Κύριος Γούδας, δὲν ἐδίστασεν, ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης ζήλῳ αὐτοῦ, τὴν ἀφιερῶθαι εἰς τὸν καλὸν τοῦτον ἀλλ' ἐπιζήμιον ἀγῶνα.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φυλλαδίου ἀρχόμενοι, διακόπτομεν ἐπὶ μικρὸν καὶ χάριν ποικιλίας, τὸ ἐν τῷ Παραρτήματι μυθιστόρημα « Ὁ Ὑποκόμης τῆς Βραζελόννης » δημοσιεύοντες ἕτερον, πολλοῦ μὲν λόγου ἀξίον καὶ πλούσιον ἰδεῶν, ὑπὸ γλαφυροῦ δὲ καλάμου μετενεχθὲν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐκ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης.

Τοῦ ποιήματος τούτου εἰ πρωταγωνισταὶ εἶναι εἰς ὑπόδικος καὶ ἐν ἄνθος, ἄνθος ἄβρον, ὅπερ ἠδυνήθη, διὰ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς πιντοδυνάμου φύσεως, τὴν ἐπαναγάγη τὸν ἀποπλανηθέντα ἄνθρωπον εἰς τὴν ἐν Θεῷ σωτηρίαν πίστιν. Ἐκ τούτου δ' ἐπιγράφεται ἡ Μικροῦλα, διότι ὁ ὑπόδικος οὕτω τὸ ἄνθος ὠνόμασε, λατρεύων αὐτὸ ὡσεὶ ἐρωμένην του.

Καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ μικροῦ τούτου μυθιστορήματος, ὅπερ δὲν θέλει καθέξει ἡ δέκα τυπογραφικὰ φύλλα, θέλομεν ἀμέσως ἐξακολουθεῖ τὸ ἤδη διακοπέν.

Ἡ Διεύθυνσις Ἡ ΚΑΜΠΟΥΡΟΛΟΥΣ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.

Ἡ Παναγία τοῦ Τάσσου, συνέχεια. — Ἡμέραι καὶ ἔργα. — Ἀντιπαθεῖς σύζυγοι, καλοὶ ἐρασταί. — Ρωσσία καὶ Ῥώσσοι. — Ποικίλα, ὁ μαγνητισμός. — Ποίησις. — Ἠθικαὶ μελέται. — Βιβλιογραφία. — Εἰδοποίησις τῆς Διευθύνσεως.

Εἰκόνες. Ῥώσσοι διαφόρων κλάσεων. — Ὁ ὀφιοπόλης Ῥώσσοι.